

VÄLIRAPORTTI: LAHTI – EUROOPAN YMPÄRISTÖPÄÄKAUPUNKI 2021

Toimenpiteet ajalla 1.4.2021 – 30.9.2021

Sisällysluettelo

YLEISTÄ	3
LAHTI – Euroopan Ympäristöpääkaupunki 2021	3
Teemavuoden ohjelman rakentuminen.....	3
Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät.....	3
Väliraportti nro 3	3
NÄKYVYYS	5
Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteet 1.4.–30.9.2021.....	5
Ympäristöpääkaupunkivuoden kampanjat	5
Viestinnän kanavat.....	7
Verkkosivut.....	7
Sosiaalisen median osumat	7
Uutiskirje & kumppanikirje.....	9
Perinteinen media	9
Yhteenvedo ja tulossa olevat toimenpiteet.....	11
PROJEKTI- JA TAPAHTUMARAHOITUS.....	12
Rahoitusta uusille ympäristöratkaisuille	12
Tapahtumarahoitus.....	12
Ympäristöpääkaupunkivuoden tukemat projektit.....	13
KUMPPANIT	16
Innovaatiokilpailun lopputulokset	16
Ympäristöpääkaupunkihanke uudestaan mukaan Aalto-yliopiston toimintaan	16
Laaja-alaista yritysysteistyötä	17
Sitowise	17
Osuuskauppa Hämeenmaa ja LähiTapiola Vellamo	18
Lassila & Tikanoja ja Wipak	18
CGI Suomi	19
Peab Asphalt.....	20
Kempower	20

Peikko	20
Fujitsu Suomi	20
Vaisala	21
Niemi Palvelut.....	21
OP Päijät-Häme.....	22
Hartwall	22
KOY Lahden Tiedepuisto.....	22
Kumppaneiden yhteiset yritysysteistyötoteutukset	23
KUNTALAISET	24
Tapahtumien tukeminen.....	24
Kuntavaalikierros lähikunnissa	24
Luontopiste.....	25
Kaupungin osallisuustyön vahvistaminen: Monttu auki -keskustelutilaisuus.....	25
Oppilaitosyhteistyö.....	25
Kuntalaiskyselyillä kartoitetaan tietoisuutta ja toiveita.....	27
PÄÄTAPAHTUMAT.....	32
Jatkuvasti päivittyvä tapahtumakalenteri	32
Ympäristöpääkaupunkivuoden yhteistyötapahtumia 2020	33
Ympäristöpääkaupunkivuoden yhteistyötapahtumien nostoja vuodelle 2021	33
Toimenpiteet ajalla 1.4. - 30.9.2021	36
Tapahtumat	36
1. Partneritapahtumat.....	36
2. Kestävä Lahti -säätöön itse järjestämät tapahtumat.....	36
3. Virtuaalitudion tapahtumat.....	37
HENKILÖSTÖ	38
TALOUS.....	40
Huomioita talousseurannasta.....	40
Kestävä Lahti – säätö sr	41
TULEVAISUUTEEN ULOTTUVAA VAIKUTTAVUUTTA	42
Vaikuttavuushankkeiden valmistelu	45

YLEISTÄ

LAHTI – Euroopan Ympäristöpääkaupunki 2021

Euroopan komission on nimittänyt Lahden vuoden 2021 Euroopan ympäristöpääkaupungiksi (European Green Capital Award, EGCA) ensimmäisenä kaupunkina Suomessa. Tunnustus on osoitus Lahden pitkäjänteisestä ympäristötyöstä Suomen johtavana ympäristökaupunkina.

Lahdessa teemme rohkeita ympäristötekoja joka päivä. Olemme suunnannäyttjä ilmastotyössä: luovuimme kivihiilen käytöstä vuonna 2019 ja olemme hiilineutraali kaupunki vuoteen 2025 mennessä, ensimmäisenä suurena kaupunkina Suomessa. Lahti on kehittänyt kiertotalousosaamisesta kasvuhakuista liiketoimintaa. Kaupungissa on myös testattu ensimmäisenä maailmassa asukkaiden henkilökohtaista liikkumisen päästökauppaa. Lahden maankäytön suunnittelun ja asukasosallistumisen toimintamallit ovat inspiroineet laajasti muita kaupunkeja Suomessa.

Teemavuoden ohjelman rakentuminen

Ympäristöpääkaupunkivuosi rakentuu kunnianhimoisista ympäristötavoitteista, kumppanuuksista, projekteista, tapahtumista, kaupunkinäkyvyydestä ja kaupunkilaisten teoista. Olemme valmistelleet teemavuoden ohjelmaa tavaten satoja lahtelaisia ja päijäthämäläisiä asukkaita, yhdistyksiä ja yrityksiä. Näiden tapaamisten perusteella päätimme avata ympäristöpääkaupungin oman projektirahoitusohjelman jo keväällä 2020, jotta paikalliset ideat pääsisivät konkretisoitumaan mahdollisimman ripeästi. Vuosi 2020 olikin valmistautumista Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021-vuoteen. Ohjelmaa on kuitenkin muutettu myös koronatilanteisiin reagoiden: erityisesti kansainvälisten konferenssien osalta tapahtumien tuotantotapaa on pitänyt muuttaa matkan varrella useampaankin kertaan.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät epävarmuustekijät ovat liittyneet koronapandemiaan ja sen vaikutukseen tapahtumien toteutukseen. Pandemia on vaikuttanut tekemiseemme kahdella tavalla: se on korostanut paikallisten tapahtumien merkitystä vuoden ohjelmassa sekä haastanut eri tahoja omaksumaan nopeasti uusien teknologioiden tuomat mahdollisuudet. Koronarajoitusten nopeat muutokset ja ennakoimattomuus ovat kuitenkin luoneet erittäin haastavan tapahtumatuotannon kokonaisuuden. Useita fyysisiksi suunniteltuja tapahtumia on ollut välttämätöntä muuttaa hybridi- ja virtuaalituotannoiksi.

Väliraportti nro 3

Perustaessaan Kestävä Lahti-säätiön Lahden kaupunginhallitus päätti, että säätiö raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle toukokuussa ja marraskuussa. Syyskuusta 2019 toukokuuhun 2020 hanketta toteutettiin kaupungin konsernipalveluiden projektina ja toiminta siirtyi Kestävä Lahti-säätiölle 1.5.2020 lähtien.

Kestävä Lahti – säätiö esitteli ensimmäisen ympäristöpääkaupunkiprojektin väliraportin Lahden kaupunginhallitukselle 9.11.2020. Väliraportissa käytiin läpi hankkeen toimenpiteet kohdistuen ajanjaksolle 1.9.2019 – 30.10.2020, painottuen kuitenkin erityisesti säätiön aikaiseen toimintaan. Ympäristöpääkaupunkivuoden toinen väliraportti kävi läpi hankkeen toimenpiteitä ajanjaksolta 1.11.2020 – 31.3.2021.

Tässä kolmannessa väliraportissa esitellään ympäristöpääkaupunkivuoden toteutuminen ajanjaksolla 1.4. – 30.9.2021.

Teemavuoden kokonaisvaikuttavuudesta tehdään erillinen raportti EU komissiolle vuoden 2022 alussa sekä erillinen viisivuotisraportti vuonna 2026. Raportti laaditaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa.

NÄKYVYYS

Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteet 1.4.–30.9.2021

Ympäristöpääkaupunkivuodelle on luotu viestinnän ja markkinoinnin kattokonsepti “Lahti – tehty kestäväksi”, joka on otettu laajalti käyttöön kaikissa kanavissa. Lahden tarinaa Euroopan ympäristöpääkaupungiksi on tehty tutuksi niin medialle, sidosryhmille kuin kaupunkilaisillekin.

Lahti – tehty kestäväksi -kattokonseptin pohjalta on toteutettu ja suunniteltu lukuisia viestintä- ja markkinointitoimenpiteitä ympäristöpääkaupunkivuodelle. Ajanjakson aikana on tehty mm. useita laajoja videotuotantoja, painomateriaaleja sekä tausta-aineistoja. Ympäristöpääkaupungin näkyvyyttä on vahvistettu Lahdessa ja Helsingissä myös ulkomainonnalla.

Medialle on luotu omat materiaalipankit verkkoon. Yrityskumppaneille ja sidosryhmille on tuotettu paljon viestintämateriaaleja sekä viestintäohjeet, jotta ympäristöpääkaupunkivuoden viestintään osallistuminen olisi mahdollisimman helppoa. Lisäksi ympäristöpääkaupunkiviestinnän yhteistyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti.

Isossa roolissa tarkastelujakson aikana ovat olleet kansainväliset ja paikalliset tapahtumat erilaisille kohderyhmille. Sekä projektioorganisaation itse järjestämiä että muiden toimijoiden tapahtuma- ja projektituella järjestämiä tapahtumia on markkinoitu monikanavaisesti mm. sosiaalisessa mediassa, uutiskirjein, verkossa ja radiossa. Erityisesti EU Green Weekin avajaistapahtuma sekä European Green Capital Awards houkuttelivat kansainvälisiä osallistujia ja toivat näkyvyyttä.

Ympäristöpääkaupunkivuoden kampanjat

Aktiivisen ajankohtaisviestinnän ja tapahtumamarkkinoinnin lisäksi ympäristöpääkaupunkivuosi on jatkunut useilla huomiota herättäneillä viestintä- ja markkinointikampanjoilla. Vuoden alussa herätetty kiinnostus teemavuotta kohtaan on osaltaan näkynyt myös näiden kampanjoiden onnistumisina.

Toukokuussa paljastettiin osana ympäristöpääkaupunkivuotta toteutetut puiset [Lahti-kirjaimet](#), joista saatiin Vesijärven rantaan Lahden Satamaraitille uusi maamerkki. Lahti-kirjaimet muistuttavat ympäristöpääkaupunkivuodesta ja nostavat esiin paikallista puuosaamista. Kaupunkikirjaimia on toivottu Lahteen pitkään ja kaupunkilaiset ovat ottaneet mainoksena, valokuvataustana ja kohtauspaikkana toimivan maamerkin omakseen.

Kesäkuussa 2021 [lanseerattiin palvelu](#), joka liitti lahtelaiseen luontoon viedyn kameran automaattisesti niihin Teams-videopalaveriinhin, johon luonto on kutsuttu. Palvelulla haluttiin tuoda esiin etätöyöaikana virtuaaliluonnon terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Palvelun teknisen kapasiteetin takia palvelu on ollut ainoastaan Lahden kaupungin työntekijöiden käytössä, minkä vuoksi palvelua ei ole ollut mahdollista markkinoida laajalti esimerkiksi sidosryhmille.

Kesäkuussa julkistettiin myös ympäristöpääkaupungin ja pienpanimo Ant Brewn yhteistyössä kehitetty [Wasted potential –olutsarja](#). Yhteistyö juhlisti Lahtea ympäristöpääkaupunkina ja jakoi tärkeää viestiä kiertotaloudesta. Teemaoluisia hyödynnettiin mm. villiyrttejä, hävikkiruokaa ja jopa hanhenkakkaa, ja jokaisessa tölkipä näkyi fakta lahtelaisesta edelläkävijyydestä kiertotaloudessa. Ainutlaatuinen

kierrätettyjä raaka-aineita hyödyntävä olutsarja on konkreettinen esimerkki pienen paikallisen yrityksen kanssa tehdystä yhteistyöstä, joka on saanut runsaasti huomiota sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa.

Helsingin Kansalaistorilla nähtiin 6.–15.8.kantaaottava [I.C.E.-teos](#), joka kutsui toimimaan ilmaston puolesta. Moniosaisella teoksella kiinnitettiin huomiota ilmastotekojen kiireellisyyteen ja siihen, että nouseva merenpinta uhkaa hukuttaa useita rannikkokaupunkeja. Teoskokonaisuutta markkinoitiin mm. Helsingin päärautatieasemalla, Musiikkitalon seinällä ja sosiaalisessa mediassa. Useita teoksessa mainittuja Suomen rannikkokaupunkeja kontaktoitiin ja ne välittivät teoksen viestiä eteenpäin, joten ympäristöpääkaupunki sai näkyvyyttä mm. Helsingin kaupungin kanavissa. I.C.E. synnytti toivotusti runsaasti keskustelua ilmastonmuutoksesta, mutta myös nasevaa kritiikkiä erityisesti sosiaalisessa mediassa.

Osana I.C.E.-teoskokonaisuutta kuultiin myös ympäristöpääkaupunkivuoden kunniaksi sävelletty Cecilia Damströmin [musiikkiteos](#), joka soi Kansalaistorin puupaviljongissa. Hiilineutraalin Sinfonia Lahden soittama teos lahjoitettiin maailman vaarassa oleville rannikkokaupungeille ja se oli Kansalaistorin lisäksi kuunneltavissa kampanjaa varten rakennetulla verkkosivulla aluksi vain paikoissa, joita ilmastonmuutos ja nouseva merenpinta uhkaavat ensimmäisenä.

Elokuun lopussa otettiin käyttöön [Viita-metsätyöpisteet](#), joiden ansiosta Lahdessa on mahdollista tehdä etätöitä metsässä. Työpisteillä haluttiin kannustaa asukkaita nauttimaan luonnon rauhoittavasta hyvinvointivaikutuksesta, ja siksi kaikkiaan viisi metsätyöpistettä pystytettiin luontokohteisiin eri puolille kaupunkia.

Lahtelaiset saivat päättää yhden työpisteen sijainnin sosiaalisessa mediassa järjestetyssä äänestyksessä. Työpisteiden suunnitteluun osallistui Muotoiluinstituutin opiskelijoita, ja ne valmistettiin

täysin paikallisesti työllistäen lahtelaista pienyrittäjää. Metsätyöpisteistä on uutisoitu laajasti sekä Suomessa että ulkomailla, minkä lisäksi ihmiset ovat jakaneet niitä koskevaa sisältöä runsaasti sosiaalisessa mediassa. Metsätyöpisteitä tullaan valmistamaan ainakin Ruotsissa, mikä tekee niistä myös käytännön skaalattavan ympäristöratkaisun, joka on kehitetty ympäristöpääkaupunkivuoden aikana.

Mittarit: Mediaosumat, tunnettuus, vuorovaikutteisuus, liikenne ja mielikuva.

Kohderyhmät: Lahtelaiset, alueen asukkaat, muut suomalaiset kaupungit, vaikuttajat, asiantuntijat, yritykset ja yhteistyökumppanit, Euroopan muut kaupungit ja organisaatiot.

Viestinnän kanavat

1. Verkkosivut
2. Twitter
3. Facebook
4. Instagram
5. Youtube (Lahden kaupungin)
6. Uutiskirje
7. Kumppanikirje
8. Mediatiedotteet

Verkkosivut

Projektin greenlahti.fi-verkkosivujen toiminnallisuuksia ja sisältöjä on kehitetty edelleen kampanja- ja tapahtumalähtöisesti. Sivustolle luotiin useita virtuaalitapahtumien ja striimattujen tilaisuuksien laskeutumissivuja. Kampanjasivuja toteutettiin tehostamaan eri viestintäkampanjoita ja kärkeviestejä. Sivustot rakennettiin mielenkiintoisiksi ja sisällöiltään rajatuiksi, jotta ne tukivat tapahtumien ja kampanjoiden tavoitteita.

[Ajankohtaisviestintä](#) verkkosivuilla on ollut aktiivista ja tarkastelujakson aikana esimerkiksi suomenkielisiä verkkouutisia on julkaistu 41 ja blogitekstejä 13 kappaletta. Ympäristöpääkaupungin rahoituksella toteutetuista projekteista on kirjoitettu verkkouutisia ja somepostauksia, minkä lisäksi niistä jokainen esitellään sivujen [projektit-osiossa](#).

Greenlahti.fi 1.4. - 30.9.2021

Sivukatselut (=katseltujen sivujen kokonaismäärä)	103 209
Istuntojen kokonaismäärä (=ajanjakso, jonka käyttäjä viettää aktiivisesti sivulla)	52 310
Käyttäjiä	36 481

Sosiaalisen median kanavien seuraajat

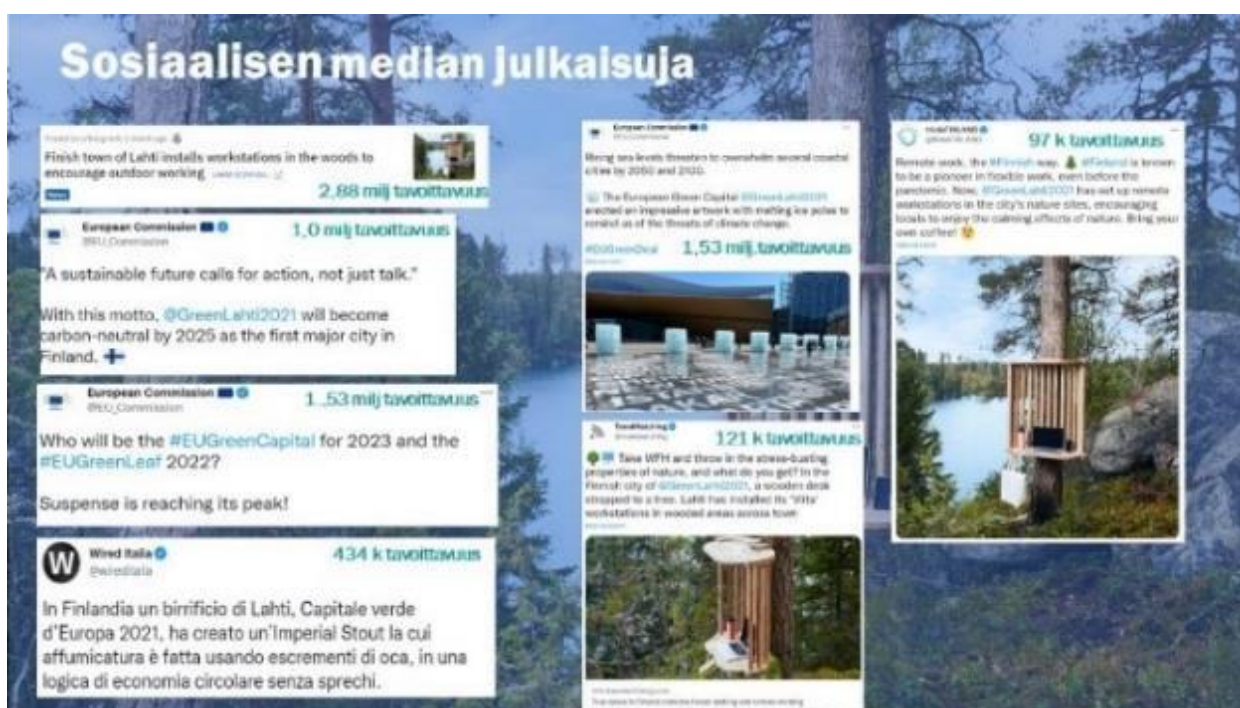
Kanavat / seuraajamäärä	31.10.2020	31.3.2021	30.9.2021
Twitter (avattu 6/2019)	1 209	2 530	2 928
Facebook (avattu 4/2020)	1 944	4 150	4 515
Instagram (avattu 5/2020)	755	2 010	2 515

Sosiaalisen median osumat

Some-osumia eli mainintoja julkisissa tileissä on ollut ajanjaksolla 1.4. - 30.9.2021 yhteensä 10.520 kappaletta ja näiden tavoitavuus oli 55.388.001. Lukuun eivät sisälly

yksityisten tilien julkaisut. Omien tilien sisältöjen (kuvat, videot) näyttöjen yhteismäärä on 2,46 miljoonaa.

Sosiaalisen median tilit ovat tavoittaneet kohderyhmittäin laajan yleisön ja kanavien seuraajamäärät jatkavat kasvuaan. Viestintäkanavien tavoitteita ovat edelleen ympäristöpääkaupungin tietoisuuden lisääminen, kohderyhmäkohtaiset kiinnostavat sisällöt, seuraajien sitouttaminen sekä säännöllinen ja ajankohtaisuuteen perustuva sisällöntuotanto. Sosiaalinen media on myös vahva osa tapahtumamarkkinointia ja kampanjaviestien kanava.

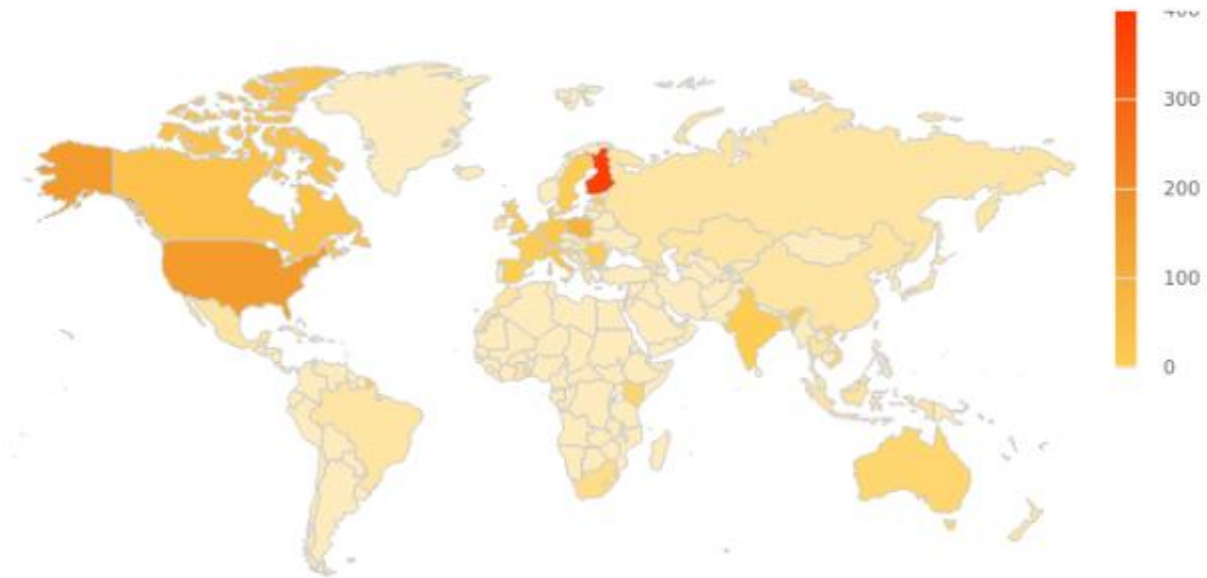

Uutiskirje & kumppanikirje

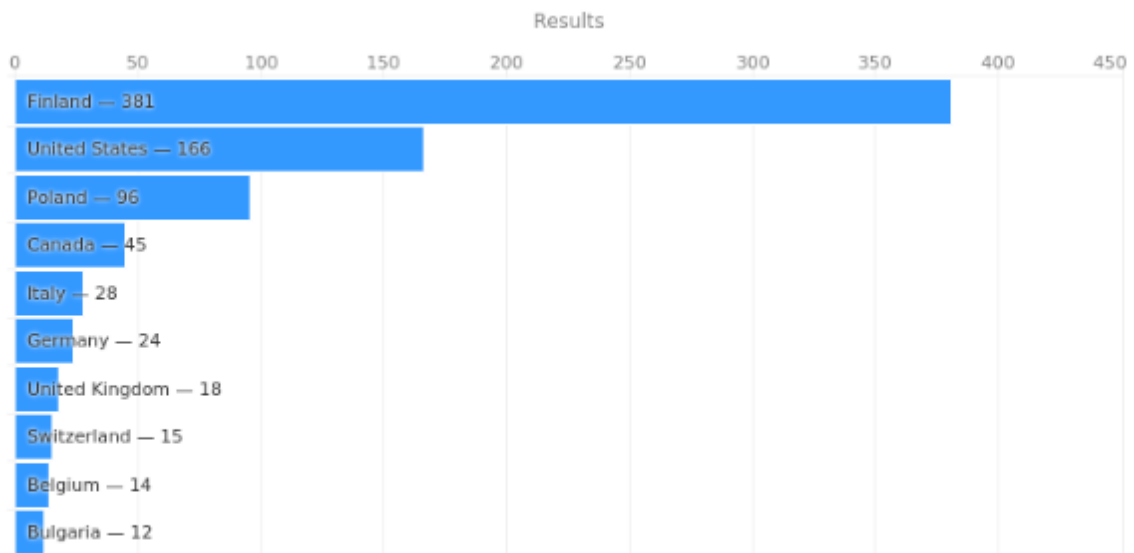
Huhtikuun ja lokakuun välisenä lähetettiin yhteensä viisi suomenkielistä ja kolme englanninkielistä uutiskirjettä. Uutiskirjeissä tuotiin esille ajankohtaisia asioita ja tulevia tapahtumia. Näiden lisäksi matkaan lähti kaksi sidosryhmille ja yhteistyökumppaneille tarkoitettua kumppanikirjettä. Uutiskirjeen tilaajamäärä on edelleen nousussa. Suomenkielisiä tilaajia on yhteensä 1121 ja englanninkielisiä 465. Sidosryhmäkirjeen jakelulistalla on yhteensä 267 sähköpostiosoitetta.

Perinteinen media

Raportointijakson aikana 1.4. - 30.9.2021 mediaosumia on kertynyt yhteensä 897 kappaletta. Potentiaalinen tavoitettavuus on ollut 922,1 miljoonaa henkilöä ja ansaitun median mainosarvo 8,5 miljoonaa euroa. Eniten näkyvyyttä ympäristöpääkaupunki on kerännyt Suomessa (381 mediaosumaa), mutta mediahuomiota on saatu myös Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Muualla maailmassa on saatu yksittäisiä osumia. Medialuvuissa eivät näy tv- ja radio-ohjelmat, mutta ympäristöpääkaupunki on tarkastelujakson aikana näkynyt ja kuulunut myös radiossa ja televisiossa paikallisesti, kansallisesti ja erityisesti kansainvälisesti.

Kuva: Mediaosumat kartalla (Lähde: Meltwater)

Kuva: 10 maata, joissa saatiin eniten mediaosumia (Lähde: Meltwater)

Tarkastelujakson aikana toteutetut kampanjat ja tapahtumat toivat ympäristöpääkaupunkivuodelle näkyvyyttä niin kotimaisissa kuin kansainvälisissäkin medioissa. Joukkoon lukeutuu merkittäviä ulkomaisia medioita, kuten Euronews, Euractiv ja Forbes. Ympäristöpääkaupunki on näkynyt myös isoissa kotimaisissa medioissa, kuten Ylen eri kanavilla, Helsingin Sanomissa, Ilta-Sanomissa, MTV uutisissa, Talouselämässä ja Kauppalehdessä.

Koronarajoitusten hellittäessä on voitu järjestää myös kansainvälisen median vierailuja Lahteen. Tarkastelujaksolla ympäristöpääkaupungin viestintä on organisoinut vierailuohjelmaa yhteensä 11:lle toimittajalle tai mediaryhmälle. European Green Capital Awardseihin Lahteen kutsuttiin yhteistyössä Euroopan komission kanssa ympäristötoimittajia eurooppalaisista kärkimedioista. Ympäristöpääkaupungissa ovat käyneet tekemässä juttuja mm. Portugalin yleisradioyhtiön RTP:n, Sveitsin italiantielisen yleisradioyhtiön RSI:n ja saksalaisen Kelvin Filmin tv-ryhmät.

Yhteenveto ja tulossa olevat toimenpiteet

Ympäristöpääkaupunki on ollut laajalti ja jopa odotettua enemmän esillä sekä kansainvälisesti että valtakunnallisesti eri medioissa. Ympäristöpääkaupunkivuoden alussa herätetty kiinnostus on onnistuttu säilyttämään ja kampanjat ovat tuoneet merkittävää näkyvyyttä siitä huolimatta, että koronapandemia on yhä rajoittanut mm. toimittajavierailujen määrää. Syksyn kuntalaiskyselyyn vastanneista jopa 67 % oli seurannut vuotta koskevaa uutisointia mediassa ja 30 % osallistunut itse asiaa koskevaan keskusteluun sosiaalisessa mediassa.

Loppuvuoden aikana ympäristöpääkaupunkiviestinnässä keskitytään merkittävimpien tapahtumien markkinointiin sekä yrityskumppanien esiin nostamiseen. Mediayhteistyötä tehdään aktiivisesti tarjoamalla eri medioille jutunaiheita ja uusia näkökulmia Lahdesta. Työ viestinnän jatkuvuuden varmistamiseksi on aloitettu ja syksyn aikana suunnitellaan viestintä- ja markkinointikonsepti ympäristöpääkaupunkiviestinnän jatkoksi vuodelle 2022.

PROJEKTI- JA TAPAHTUMARAHOITUS

Projektit vievät ympäristöpääkaupungin kumppanuuksia ja yhteistyötä käytäntöön. Ympäristöpääkaupunki on rahoittanut eri toimijoiden ympäristöprojekteja, innovaatioita ja tapahtumia Päijät-Hämeen alueella. Rahoituksen hakijat ovat voineet tulla koko Suomen alueelta, mutta kaikki projektit ja tapahtumat ovat kohdentuneet Päijät-Hämeeseen. Rahoitusta on myönnetty yhdistyksille, aktiivisille asukastoimijoille, yrityksille, oppilaitoksille, kehittäjäorganisaatioille ja tutkijoille.

Rahoitusta uusille ympäristöratkaisuille

Tavoittemme on ollut löytää projektitukihauksen kautta uudenlaisia ja rohkeita ympäristöratkaisuja, joita eri tahot voivat kokeilla ja kehittää yhdessä teemavuoden aikana. Keväällä 2021 toteutetun tapahtumarahoituksen tavoitteena oli tukea vastuullisella tavalla toteutettuja tapahtumia Päijät-Hämeessä. Projektitukihaku on ollut myös kohtaamisen ja yhteiskehittämisen alusta: innovaatiokilpailun kautta olemme etsineet isommille kumppaniyrityksillemme sekä pienemmille toimijoille sopivia yhteistyömahdollisuuksia. Projekti- ja tapahtumarahoituksella on vahvistettu alueen eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja toiminnan näkyvyyttä. Tavoitteena on myös ollut projektien avulla tuottaa aineksia uudelle liiketoiminnalle ja työpaikoille. Näitä tietoja kerätään kaikilta rahoituksen saaneilta projektien loppuraporttivaiheessa.

Tapahtumarahoitus

Projektirahoituksen 5. hakukierrokselle haettiin vastuullisesti toteutettavia ympäristöpääkaupungin teemoja tukevia tapahtumia Päijät-Hämeen alueelle. Määräaikaan (30.4.) mennessä saapui 129 hakemusta. Rahoitusta haettiin yhteensä n. 1 430 000 eurolla. Hakemusten yleinen laatu sekä tapahtumien innovatiivisuus ja yhteys ympäristöpääkaupunkivuoteen vaihtelivat runsaasti.

Rahoitettujen tapahtumien kohderyhmiä ovat lapset, nuoret, opiskelijat, nuoret aikuiset, aikuiset ja ikäihmiset. Tapahtumia järjestetään ympäri Päijät-Hämettä toukokuusta marraskuun loppuun saakka. Rahoitetut tapahtumat muodostavat monipuolisen ja monimuotoisen kokonaisuuden luonto- ja liikuntatapahtumia, taide- ja kulttuuritapahtumia sekä yhteisöllisiä tapahtumia. Useat tapahtumat ovat kaikille avoimia ja maksuttomia, mikä lisää asukkaiden osallistumisen mahdollisuuksia. Tapahtumarahoitusta jaettiin 29 tapahtumalle yhteensä 200 912 eurolla.

Arviointiryhmään kuuluivat:

Inkeri Määttä, tapahtumapäällikkö, Lahden kaupungin elinvoima- ja kilpailukykypalvelut
Matti Karhos, kulttuuriasiainpäällikkö, Lahden kaupungin kulttuuripalvelut
Tommi Lanki, liikuntatoimenjohtaja, Lahden kaupungin liikuntapalvelut

Mirva Kallunki, vs. toiminnanohjaaja, Lahden kaupungin nuorisopalvelut
Anne Pässilä, erikoistutkija, LUT-yliopisto
Siiri Kankainen, tiedottaja, Lahden nuorisovaltuusto
Raija Forsman, toimitusjohtaja, Lahti Region
Pipsa Wirtanen, toiminnanjohtaja, Lahti City ry
Heikki Mäkilä, elinvoimajohtaja, Heinola
Petri Hirvonen, hallintopäällikkö, Orimattila
Merja Palokangas-Viitanen, kehittämisassistentti, Asikkala
Annariina Keto, koordinaattori ja Tero Äijälä, yhteisöohjaaja, Hollola
Emma Sulkanen, vuorovaikutussuunnittelija, Ympäristöpääkaupunki-hanke

Tapahtumarahoituksen osana järjestettiin 19.5. tapahtumajärjestäjille ympäristöteemainen [koulutus](#), johon osallistui 30 paikallista toimijaa. Se sai paljon positiivista palautetta osallistujilta. Koulutuksessa puhuivat tapahtumapäällikkö Inkeri Määttä, Maija Laine Niemi Palveluista ja Anne Kajaniemi Osuuskauppa Hämeenmaalta.

Saman sisältöinen [koulutus](#) järjestettiin 15.4. Salpauksen matkailualan opiskelijoille.

Ympäristöpääkaupunkivuoden tukemat projektit

Kaikkien hakukierrosten yhteenlaskettu tukisumma on 1 169 075,00 €, joista kolmen ensimmäisen tukikierroksen projektit on esitelty aiemmissa väliraporteissa (11/2020 ja 5/2021)

1. hakukierros, 6/2020

Myönnetty tukisumma yhteensä 194.063 €. Projektit esitelty tarkemmin väliraportissa 11/20.

2. hakukierros, 10/2020

Myönnetty tukisumma yhteensä 418.000 €. Projektit esitelty tarkemmin väliraportissa 11/20.

3. hakukierros, 12/2020

Myönnetty tukisumma yhteensä 222.100 €. Projektit esitelty tarkemmin väliraportissa 5/21.

Ympäristöpääkaupungin Innovaatiokilpailu, 2 vaihe

16.4. - 14.5.2021

Myönnetty tukisumma yhteensä 134 000 €

Hakija	Projekti	Haasteen asettaja
Useless Company	Ravintolan ilmasto-ohjelma: Oma ravintolan ilmastoasiantuntija	Hämeen kauppakamari
Moprim Oy	Heinola Polkee	Heinolan kaupunki
Tmi Marianne Kämi Marianne Kämi	Kylätalkoot	Sitowise

Ympäristöpääkaupungin Tapahtumatuki

5. Hakukierros, 3/2021, päätökset 30.4.2021

Myönnetty tukisumma yhteensä 200 912 €

Hakija	Tapahtuma
Lions Club Hollola ry	Järvien kierros
Hämeen ja Pirkanmaan Geokätköilijät ry	Puusta Pitkälle
Koulutuskeskus Salpaus – kuntayhtymä*	Villi & Luomu – päijäthämäläinen lähiruokakatu
Heinolan kaupunki / kulttuuripalvelut*	Unelmien Heinola
Päijät-Hämeen mielenterveystyön tuki Miete ry	Luontokummit
Ilo ja Vimma	HEADLAND
Orimattilan Taideyhdistys ry	KALLIS-ympäristötapahtuma
Lahden 4H-yhdistys ry	Kierrätyksen Starat
Citycon Finland Oy	Taimien vaihtopiste
Lahden museot/Tutkimus- ja kulttuuriympäristöyksikkö	Päheet museot - museoviikko Päijät-Hämeessä
Pinna Skateboarding ry	PINNA S.K.A.T.E. -turnaus & skeittisessarit
Asikkalan kunta, ympäristönsuojelu	Asikkalan Ympäristövuosi 2021
Painovoima ry	Hälwälän Heinä-KeMut
Lahden Nuorkauppakamari ry	Taking Care of the Future - webinaari
Toriklubi Oy	Heittämällä puhdas puisto!
FC Reipas ry	Lahti Soccer 2021
Lahden Lähimmäispalvelu ry	Niittykestit
Asikkala-Oppaat ry	Rantojen roskia ja rikkauksia - tarinalliset roskakävelyt

Asikkalan Taiteilijaseura ry	Kierrätystaiteen työpaja
Lahden seudun oppaat ry	Kestävä Lahti - opastetut ympäristöpääkaupunkikierrokset
Lahden NNKY ry	Seniorien Geopark retket
Luhtikylän Nuorela ry	Luhtikylän kesän ilot!
Päijät-Hämeen taidemuseoyhdistys ry + kumppanit	PÄIJÄT-HÄMEEN KUVATAITEEN PÄIVÄ 2021 - Lanun ja Schjerfbeckin syntymäpäivä
Metsäkylpy	Metsäkylpy
Eventhits Oy	Myllysaaren Kelluntapäivä 21.8.2021
Kivimaan koulu	Kivimaan hyötypuutarhan perustaminen
Villähteen Nuorisoseura ry	Perinneleikit ja -välineet kunniaan!
Lahden valokuvataide ry	Ilmastoutopia
Koski-seura ry	Yhdistystapahtumat Kosken VPK:n 125-vuotis juhlaviikolla
LUT-yliopisto	Lahti Raze
Kannaksen lukio	Minun Lahteni

*Tapahtumat peruuntuivat ja rahoitus palautui hakijalta. Tämä kohdennettiin uudelleen Ecocity Forum-tapahtuman toteutukseen.

KUMPPANIT

Lahden strategia on olla rohkea ympäristökaupunki, jossa etsitään ratkaisuja maailmanlaajuisiin ympäristöhaasteisiin yhdessä korkeakoulujen, yritysten ja asukkaiden kanssa. Ympäristöpääkaupunki tehdään laajassa yhteistyössä yli kunta- ja maakuntarajojen, koko Suomen yhteisenä asiana.

Ympäristöpääkaupunkivuoden kumppaniyhteistyöhön kuuluu muun muassa [14 eri yrityskumppanin](#) vastuullisuushankkeiden edistämistä sekä korkeakoulu yhteistyötä.

Innovaatiokilpailun lopputulokset

Ympäristöpääkaupunkihankkeen sidosryhmilleen järjestämän innovaatiokilpailun kevään kierros päättyi kolmen projektin rahoittamiseen:

Oma ravintolan ilmastoasiantuntija, UseLess Company, (50 000 €, Hämeen kauppakamari)

Projektissa toteutetaan digitaalinen palvelu, joka toimii ravintolan omana ilmastoasiantuntijana. Digitaalisen palvelun avulla ravintolat voivat seurata hiilijalanjäljen kehittymistä, toteuttaa asiakaskyselyitä sekä määrittää omia vastuullisuustoimenpiteitään. [UseLess Companyn](#) taustalla on LUT-yliopiston kestävyystutkimuksesta ponnistaneita asiantuntijoita.

Heinola Polkee, MOPRIM, (50 000 €, Heinolan kaupunki)

Heinola polkee -projekti tarjoaa yhteisöille nykyaikaisen ja pelillistävän tavan kannustaa henkilöstöä työmatkapyöräilyyn. Projektin taustalla on [Moprimin kehittämä Move Together -sovellus](#), jolla käyttäjät voivat kerätä liikkumistietoaan automaattisesti sekä saada tietoa sen päästöistä. Moprim on ollut aiemmin mukana Lahden kaupungin CitiCAP-hankkeessa, jossa kehitettiin asukkaiden henkilökohtaiseen päästökauppaan liittyvä sovellus.

Kylätalkoot, Tmi Marianne Kämi ja Johanna Ruuhijärvi, (34 000 €, Sitowise)

Kylätalkoot on asuinaluekohtainen osallistamisen hanke, jossa kaksi yhteisökehittäjää auttavat asukasyhdistyksiä viestimään omasta toiminnastaan, etsimään uusia aktiiveja ja kehittämään alueellista osallisuutta. Projektissa myös kerrytetään uutta tietoa eri asuinalueiden asukasprofiileista ja kestävä kehityksen vaikuttamisen keinoista. Hankkeessa tuotetaan lisäksi työkirja, jonka avulla hankkeen aikana luotua mallia ja työkaluja voivat hyödyntää asukasyhdistykset ympäri Suomen. Kylätalkoot-hanke toteutetaan yhteistyössä Sitowisen muotoiluasiantuntijoiden kanssa.

Innovaatiokilpailun arviointiryhmä arvioi kilpailuehdotukset yhdessä yhteistyökumppaneiden edustajien kanssa.

Ympäristöpääkaupunkihanke uudestaan mukaan Aalto-yliopiston toimintaan

Aalto-yliopiston johtamisen ja yritys juridiikan maisteriopiskelijat pyrkivät keväällä Capstone-kurssinsa työssä keksimään ratkaisuja Lahden alueen liikkumisen päästöjen vähentämiseksi. Lahden kaupungin haaste oli yksi kurssin halutuimpia opiskelijaryhmien keskuudessa. Ryhmän ohjaajina

toimivat tällöin Lahden kaupungilta elinvoimajohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw ja ympäristöpääkaupunkihankkeesta yritysyhteistyön koordinaattori Joel Pirinen. Hankkeesta syntyi kattava ja onnistunut ehdotus liikkumisen vastuullisuuden edistämiseksi ja ympäristöpääkaupunkihanke toivookin, että kaupunki voisi hyödyntää opiskelijoiden ideoita tulevaisuuden liikkumisen vastuullisuustyössään. [Voit lukea työn täältä.](#)

Lahtea pyydettiin haasteenasettajaksi mukaan myös syksyn Capstone-kurssille. Tällä kertaa opiskelijat pyrkivät keksimään tavan mitata Lahden kaupungin vastuullisuustyön vaikutusta alueen yksityisen sektorin toimijoihin. Tavoitteena on selvittää, miten nykyään ja tulevaisuudessa voitaisiin arvioida aktiivisen vastuullisuustyön merkitystä alueen yrittäjiin: vaikuttaako Lahden tekemä työ esimerkiksi yritysten sijoittumispäätöksiin tai heidän liiketoimintansa tehokkuuteen? Ryhmän ohjaajina toimivat tällä kertaa Lahden kaupungilta ympäristöjohtaja Elina Ojala sekä ympäristöneuvontapäällikkö Päivi Sieppi ja ympäristöpääkaupunkihankkeesta yritysyhteistyön koordinaattori Joel Pirinen.

Laaja-alaista yritysyhteistyötä

Ympäristöpääkaupunkihankkeeseen tullaan yrityskumppaniksi mukaan vastuullisuusteoin ja -projektein. Alla lyhyet kuvaukset jokaisen kumppanin vuoden aikana toteutetuista hankkeista, loppuvuonna toteutuvista teoista sekä kumppaneiden kanssa yhdessä tehdyistä toteutuksista. Osaan kuvausten otsikoista on liitetty linkki lisätietoja varten.

Sitowise

[Innovaatiokilpailuhaaste](#)

Sitowise oli mukana kevään innovaatiokilpailussa haasteenasettajana. Sitowisen haasteen ja ympäristöpääkaupungin rahoituksen voittanut Kylätalkoot-projekti on kahden yhteisökehittäjän, Marianne Kämin ja Johanna Ruuhijärven luoma asuinaluekohtainen osallistamisen hanke, joka auttaa asukasyhdistyksiä viestimään omasta toiminnastaan, etsimään uusia aktiiveja ja vahvistamaan alueellista osallisuutta. Hankkeessa luodaan toimintamalli asukasyhdistystoiminnan elävöittämiselle ja brändäämiselle. Lisäksi projektissa tehdään Sitowisen osallisuuden avulla työkirja, jonka avulla hankkeen aikana luotua mallia ja työkaluja voivat hyödyntää asukasyhdistykset ympäri Suomen.

[Diplomityö avajaisiin](#)

Sitowisen toimeenpanemassa, Lahden ympäristöpääkaupunkivuoden avajaisseminaarista tehdyssä hiilijalanjäljen laskennassa vertailtiin, miten tapahtuman järjestäminen virtuaalisena tai vaihtoehtoisesti fyysisenä tapahtumana vaikuttaa hiilijalanjälkeen.

[Blockupy - Design Sprint](#)

Kaksipäiväisen, intensiivisen Design Sprint -haastekilpailun aikana opiskelijatiimit kehittivät ratkaisuja Lahden antamaan suunnitteluhaasteeseen: tyhjillään olevien kivijalkaliiketilojen hyödyntämiseen sekä kaupunkikeskustan elävöittämiseen. Kilpailu järjestettiin yhteistyössä ympäristöpääkaupunkihankkeen, [Lahti City ry:n](#) ja Sitowisen kanssa. Voittajatyö "Alku District" oli Lahden kaupunkikuvaa elävöittävä start up -kiihdyttämö.

[The Smart City Talks-tapahtumat](#)

The Smart City Talks 2.9.2021 oli kaikille avoin virtuaalitapahtuma kestävän ja älykkään kaupunkikehityksen tulevaisuudesta. Tapahtumassa pohdittiin rakennusalan kunnianhimoa ilmastonmuutoksen ratkaisemisessa ja muun muassa datan vaikutusta kaupunkikehitykseen. Sitowise järjesti tapahtuman osana ympäristöpääkaupunkivuoden ohjelmaa ja keräsi siihen yli 1000 ilmoittautunutta.

Ympäristöpääkaupunkihankkeen ja Sitowisen tarkoituksena on järjestää ympäristöpääkaupungin virtuaalitudiolta vielä toinen Smart City Talks-teemainen webinaaritapahtuma 7.12.2021.

[Hulevesiteemasta kertominen](#)

Sitowise on ollut mukana kertomassa hulevesien hallinnasta ympäristöpääkaupunkihankkeen dialogisarjassa sekä Hulevesi 2021-seminaarissa.

[Benvirocin Kulma-hankkeen esittely Lahti Symposiumissa](#)

Nykyisin Sitowisen omistaman Benvirocin Kulma-hankkeessa kehitetään laskentamalli kuntalaisten kulutuksen kasvihuonekaasu-päästöjen arviointiin yhteistyössä Lahden ja laajan asiantuntijaverkoston kanssa. Hanke on ympäristöpääkaupunkihankkeen rahoittama. Benvirocin hanketta esiteltiin Green Capital Awards-tapahtuman Symposium-osiossa kansainväliselle yleisölle.

Osuuskauppa Hämeenmaa ja LähiTapiola Vellamo

[Hämeenmaan ja LähiTapiola Vellamon pyöräparkit](#)

Hämeenmaa ja LähiTapiola Vellamo ovat rakennuttaneet 4 uutta pyöräparkkia Lahteen. Parkit on sijoitettu Syke-kauppakeskukselle sekä Loviisanpässin puistoalueen kulmaan. Uudet nykyaikaiset parkit suojaavat pyöriä tavallista paremmin, sillä ne mahdollistavat polkupyörien runkolukituksen. Yritykset edistävät yhteistyöhankkeellaan kestävää liikumista ja kunnianhimoisten ympäristötavoitteiden saavuttamista Lahdessa.

Parkeissa on lisäksi Hollolan Rakennusbetoni ja -elementti Oy:n tehtaan ylijäämävirroista tehdyt viherkatot. Parkkien lopullinen, visuaalinen valmistuminen teippauksineen valitettavasti myöhästyy, mutta käytössä ne ovat jo vuoden 2021 aikana olleet.

[Hämeenmaan kestävien ruokavalintojen hanke](#)

Hämeenmaa on tehnyt Päijät SOTE:n kanssa yhteisprojektin kestäviin ruokavalintoihin liittyen yhden asiakasomistajaperheen kanssa. Perhe on testannut Hämeenmaan uutta elintarvikemittaus-palvelua ja aiheesta on tehty myös viestintää. Hämeenmaa järjestää hankkeen lopputilaisuuden ympäristöpääkaupunkihankkeen virtuaalitudiolta 10.11.2021.

[Hämeenmaan osallisuus kaupunkisuksissa](#)

Hämeenmaa oli mukana suksien hankintaprosessissa ympäristöpääkaupunkihankkeen kansainvälistäkin huomiota herättäneessä kaupunkisuksi-tempauksessa.

Lassila & Tikanoja ja Wipak

Lassila & Tikanojan, Wipakin ja Päijät SOTE:n yhteinen sairaalajätehaaste

Ympäristöpääkaupunkihanke on tuonut kumppaninsa Lassila & Tikanojan ja Wipakin yhteen asettamaan Päijät SOTE:n kanssa haasteen LUT-yliopiston ja Tanskan teknillisen yliopiston (DTU) Technical Cycles-kurssille. Kurssilla opiskelijat ratkovat sairaalapakkausten kiertotalouteen liittyvää tehtävänantoa. Haaste on jaettu kolmeen osaan: Wipakin näkökulmaan (pakettien tuottaja), Päijät SOTE:n näkökulmaan (pakettien käyttäjä) ja L&T:n näkökulmaan (pakettien kierrättäjä). Jokaiseen näkökulmaan on oma opiskelijaryhmänsä ja täten kurssilta oletetaan saavan kattavasti uusia ideoita sairaalajätteen kierrättämistä varten. Hanketta on tarkoitus viedä projektina eteenpäin käytännönläheisempään suuntaan myös ympäristöpääkaupunkivuoden jälkeen.

Wipak delegaativierailukohteena

Wipakin Nastolan tehdas on ympäristöpääkaupunkikumppanuutensa kautta yksi Lahti Regionin delegaativierailukohteista. Tehdas sai kansainvälisen yleisön vieraakseen Green Capital Awardsien aikaan, kun eri vierailijakaupunkien päättäjät kävivät tutustumassa tehtaaseen vastuullisuutta kehittäviin prosesseihin. Tästä kirjoitettiin kattavasti muun muassa Etelä-Suomen Sanomissa (linkki yllä).

CGI Suomi

Innovaatiokilpailuhaaste

CGI osallistui ympäristöpääkaupungin innovaatiokilpailuun haasteellaan "Miten Lahden kaupunki ja lahtelaiset kiinteistöjenomistajat voisivat optimoida energiankäyttöään datan avulla?". Valitettavasti haaste ei saanut CGI:lle kiinnostavaa hakemusta ja täten kilpailu jouduttiin jättämään kyseisen haasteen suhteen kesken ensimmäisen vaiheen jälkeen.

Ilmastoviisautta taloyhtiöihin-hanke

Lahden ympäristöpääkaupunkihanke ja Päijät-Hämeen kiinteistöliitto haluavat tarjota taloyhtiöille ilmastotietoutta, ja täten CGI tekee Päijät-Hämeen kiinteistöliiton kanssa Ilmastoviisautta taloyhtiöihin-hankkeen osana ympäristöpääkaupunkivuotta. CGI tekee taloyhtiöymmärryksen kasvattamiseksi käyttäjätutkimuksen haastattelujen ja kyselyn kautta. Tutkimuksen kohteeksi on tunnistettu tässä vaiheessa taloyhtiöiden edustajat, hallituksen puheenjohtajat sekä isännöitsijät.

ESG-datan kartoittamisen hanke

CGI on tehnyt Lahden kaupungille ESG-datan kartoituksen. CGI on siis selvittänyt, minkälaista kaupungin tietojohdantamiseen vaadittavaa dataa Lahden kaupungilta ja sen organisaatioilta on löydettävissä. Kartoitustyö toimii pohjana mahdolliselle, tulevalle siirtymälle kohti vahvempaa tietopohjaista kaupungin johtamista.

Tapahtumapuheenvuorot

CGI esittelee ESG-datan kartoittamisen hanketta ympäristöpääkaupunkihankkeen järjestämässä Ecocity Forum-tapahtumassa. Lisäksi CGI:llä on ollut puheenvuoro rahoitukseen liittyvässä [Green Growth Forumissa](#).

[Tässä myös lisänä linkki ohjelmajohtaja Saara Vauramon haastatteluun CGI:n podcastissa tietojohdamiseen liittyen.](#)

Peab Asphalt

Tapahtumapuheenvuorot

Peab Asfaltin ympäristöpääkaupunkiyhteistyö perustuu sen [lanseraamalle Eco Asphalt-tuotteelle](#) ja uudelle, Lahden tehtaan hajuhaittoja vähentävälle bluesmoke-laitteelle. Peab Asphalt on mukana ympäristöpääkaupunkihankkeen dialogisarjassa sekä YPK-blogissa.

Kempower

Toriparkin uusi latausratkaisu

Ympäristöpääkaupunkivuoden yhteistyönä Lahden Pysäköinti Oy, Kempower, IGL Technologies Oy ja LSK Technologies Oy asensivat Lahden toriparkkiin 4 kappaletta Kempowerin DC-latureita. Pikalaturit lataavat autoa maksimissaan 150 kW teholla. Hankkeen tavoitteena on edistää kestävästä liikkumisesta Lahden keskustan alueella.

Peikko

Construction Goes Circular-tapahtuma

Peikon osana ympäristöpääkaupunkivuotta järjestämän Construction Goes Circular -konferenssin tavoitteena on houkutella noin 200 osallistujaa Suomesta ja ulkomailta kuulemaan maailmanluokan esityksiä rakennusalan kiertotalouden käytännön ratkaisuksista. Ideana on myös edistää verkostoitumista alan edustajien, tiedeyhteisön, päätöksentekijöiden ja muiden ammattilaisten kesken. Tapahtumaa on COVID-tilanteen vuoksi valitettavasti jouduttu siirtämään vuodelle (12.10.2022.).

Fujitsu Suomi

Innovaatiotyöpaja kiertotalouteen liittyen

Fujitsun järjestämässä HXD-työpajassa mietittiin keinoja Lahden ympäristötavoitteiden saavuttamiseen kiertotalouden saralla. Mukana ideoimassa oli joukko sekä Lahden kaupungin asukaslähettiläitä, lahtelaisia jätehuollon, yritysten ja järjestöjen edustajia, ympäristöpääkaupunkihankkeen edustajia, että Fujitsun työntekijöitä. Osallistujat jaettiin neljään eri ryhmään, jotka kukin käsittelivät annettua haastetta eri persoonan näkökulmasta. Näkökulmina olivat lahtelainen asukas, pk-yrittäjä, kunnan virkamies ja jätehuolto-yhtiön edustaja.

Ympäristöpääkaupunkihanke pyrkii etsimään mahdollisuutta toisen HXD-työpajan pitämiseen ensivuoden alussa osana Wipakin, L&T:n ja Päijät SOTE:n sairaalajätteen kiertotalousprojektia.

Tapahtumapuheenvuorot

Fujitsu esittelee vastuullisuutta edistäviä digitaalisia ratkaisuitaan Ecocity Forum-tapahtumassa.

Vaisala

[Ilmanlaatusensorit Lahteen](#)

Lahteen asennettiin toukokuussa kaksi Vaisalan ilmanlaadun mittaamisen anturia. Katu- ja rakennuspöly, liikenteen päästöt sekä puunpoltto vaikuttavat ilmanlaatuun myös Lahdessa ja täten ilmanlaatua halutaan mitata entistäkin tarkemmin.

Ympäristöpääkaupunkihanke harkitsee rahoittavansa Lahden kaupungin ilmanlaadun mittaamisen yksikköä ensi vuonna, jotta Vaisalan antureiden dataa voidaan hyödyntää mahdollisimman paljon.

[Tapahtumapuheenvuorot](#)

Vaisala on ympäristöpääkaupunkivuoden aikana esittelemässä ratkaisuitaan [Ecocity Forum-tapahtumassa](#), [EU Green Week-avajais-tapahtumassa](#), ympäristöpääkaupunkihankkeen dialogisarjassa sekä [People and Planet-tapahtumassa](#).

Niemi Palvelut

[Tapahtumalogistiikka](#)

Niemi Palvelut on ympäristöpääkaupunkihankkeen logistiikkakumppani ja hoitanut täten vähähiilisesti kulkevalla kalustollaan muun muassa vuoden avajaisten logistiikan. Tällä hetkellä ympäristöpääkaupunki suunnittelee logistisia tarpeita vuoden päättäjäistapahtuman suhteen.

[Viestinnälliset tempaukset](#)

Niemi Palvelut vastasi telineiden logistiikasta ympäristöpääkaupunkihankkeen kansainvälistäkin huomiota herättäneessä kaupunkisuksitempauksessa. Lisäksi Niemi Palvelut on toteuttanut itse vastuullisuusteemaisia viestintätempauksia, kuten esimerkiksi muuttokuorman hevospeljetuksella sekä Second Chance-fillarihankkeen, jossa Niemen Lahden Talojen asunnoista pelastamat käyttämättömät pyörät kunnostettiin Patinan toimesta uudelleen kaupunkipyöriksi pyöräilyviikolla.

OP Päijät-Häme

[Green Growth Forum](#)

Green Growth Forum oli kahden päivän virtuaalinen konferenssi, joka keskittyi kestäväan sijoittamiseen ja julkisen ja yksityisen sektorin investointien tehokkuuden mittaamiseen. Tapahtuma korosti muun muassa onnistuneita ESG-investointeja ja rahoitusmahdollisuuksia, jotka turvaavat kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta. Tapahtumaa isännöi Erkki Liikanen ja puhujina olivat muun muassa Blackrockin Philipp Hildebrand sekä Euroopan komission Martin Spolc. Tapahtuman sideeventtinä järjestettiin myös Sijoittamisen vastuullinen tulevaisuus-webinaari. OP Päijät-Häme oli tapahtuman pääkumppani.

Hartwall

[Videoprojekti uudesta energiaratkaisusta](#)

Juomavalmistaja Hartwall ja Lahti Energia rakentavat Lahteen biokaasulaitoksen, jonka tuottama biokaasu tehdään oluenpanossa syntyvästä mäskistä. Ympäristöpääkaupunkihanke ja Hartwall tekevät yhteistyöhankkeena videotuotannon biokaasulaitoksen toiminnasta. Videon tuottaa Kitom ja sen pääesiintyjänä ja kertojana toimii näyttelijä Vallu Lukka.

[Videotaulun hyödyntäminen](#)

Hartwallin valtatie viereinen näyttötaulu on ollut ympäristöpääkaupunkihankeeseen hyödynnettävissä vuoden aikana ja sitä on hyödynnetty ympäristöpääkaupunkisanomasta viestimiseen.

KOY Lahden Tiedepuisto

Lahden Tiedepuisto on osallistunut ympäristöpääkaupunkivuoteen tukemalla hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskukseen käynnistysvaihetta. Yhteistyössä on toteutettu mm. hiilineutraalin rakentamisen markkinatutkimus, jossa selvitettiin markkinoiden kehittymistä sekä oleellisten teknologioiden ja teknologiayhtiöiden tarjoamaa Euroopan ja Pohjois-Amerikan markkinoilla. Selvitys tehtiin toimeksiantona Catapult Oy:lta. Selvitys toimii lähtövaiheen aineistona hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskukseen hankkeille.

Kumppaneiden yhteiset yritys yhteistyötoteutukset

Kumppanihuoneet

Ympäristöpääkaupunkihankkeen virtuaalitapahtumissa kumppaninäkyvyys on toteutettu Liveto-kumppanihuoneilla, joissa osallistujat voivat vierailta ja tutustua kumppaneiden toimintaan. Kumppanit ovat itse saaneet vaikuttaa huoneidensa sisältöihin.

Logonäkyvyys

Yrityskumppanit ovat olleet logoinensa näkyvillä muun muassa dialogisarjassamme, tapahtumissamme kumppaniseinän kautta, Tehty kestäväksi-kirjassa sekä mediahuomiota keränneessä kansalaistorin ICE-teoksessa, jossa oli mainittuna myös jokaisen kumppanimme vastuullisuustekoja.

Tekijä-sarja

Ympäristöpääkaupunki tekee tekoihin pohjautuvaa vastuullisuusviestintää kumppaneistaan vuoden 2021 syksyn ja talven ajan sosiaalisessa mediassa sekä Aleksanterikadun katunäytöllä Tekijät-sarjan kautta.

TBWA:n aineistot

Markkinointitoimisto TBWA on tehnyt kumppaneillemme viestintämateriaalipaketin, jonka avulla yritykset voivat viestiä kumppanuudestaan ja vastuullisuudestaan omissa kanavissaan.

Planeetalla Töissä ja Tunti Toukokuussa

Kumppaneille on tarjottu mahdollisuutta osallistua Planeetalla Töissä-markkinointikampanjaan sekä Tunti Toukokuussa-luonnonsuojelukampanjaan.

Uutiskirjenostot

Kumppanimme projektit ovat aktiivisesti esillä [uutiskirjeessämme](#).

KUNTALAISET

Tässä kohdassa raportoidaan, mitä kuntalaisille suunnattuja ja kuntalaisten kanssa toteutettuja asioita ympäristöpääkaupungissa on tapahtunut huhti-syyskuussa 2021.

Tapahtumien tukeminen

Ympäristöpääkaupunkihankkeessa on panostettu asukkaille suunnattujen tapahtumien tukemiseen. Ympäristöpääkaupungin syksyllä 2020 toteuttamassa kuntalaiskyselyssä asukkaat olivat toivoneet teemavuodelta erityisesti tapahtumia.

Ympäristöpääkaupunki järjesti tapahtumille suunnatun rahoituskierron keväällä 2021, jolla pyrittiin lisäämään vastuullisen tapahtumatuottamisen kulttuuria Päijät-Hämeen alueella sekä tarjoamaan asukkaille monipuolisen tapahtumatarjonnan loppuvuodeksi. Ympäristöpääkaupungin mahdollistaman tuen avulla Päijät-Hämeessä järjestettiin asukkaille iloa tuottavia tapahtumia, joista osa olisi ilman tukea saattanut jäädä kokonaan toteutumatta. Ympäristöpääkaupungin asukaslähettiläät jalkautuivat osaan tapahtumista vapaaehtoisina keskustelemaan ihmisten kanssa ympäristöpääkaupunkivuodesta.

Tarkemmin tapahtumarahoituksesta ja tuetuista tapahtumista raportin kohdassa *Projekti- ja tapahtumarahoitus*.

Kuntavaalikierros lähikunnissa

Ympäristöpääkaupunkihanke järjesti lähikunnissa (Heinola, Hollola ja Asikkala) paneelikeskusteluja kuntavaalien alla toukokuussa 2021. Keskusteluissa keskityttiin kunnan ympäristöteemoihin ja mukaan kutsuttiin kunnallisvaaleissa ehdolla olevia eri puolueiden jäseniä. Panelistit osallistuivat keskusteluun mukaan virtuaalisesti ja keskustelut lähetettiin suorana kuntien eri viestintäkanavista. Keskusteluita seurasi suorana noin 20–50 kuntalaista ja lähetyksen aikana tulleita yleisökysymyksiä välitettiin myös panelistien vastattavaksi. Kuntavaalikierros nähtiin kunnissa tärkeänä ja lähetykset tarjosivat ainutlaatuisen tavan kuulla, miten eri puolueiden ehdokkaat suhtautuvat päivän polttamiin ympäristökysymyksiin.

Tunti toukokuussa –kampanja

Toukokuussa ympäristöpääkaupunkihanke järjesti yhdessä Lappeenrannan Green Leaf-hankkeen kanssa kansainvälisen roskien keruu kampanjan. Kampanjalla kannustettiin kaikkia käyttämään toukokuussa yksi tunti luonnossa liikkumiseen sekä siivoamiseen. Mukaan haastettiin kaupungit, yritykset, työpaikat, yhteisöt ja asukkaat mukaan. Yhteiskampanja oli osa EU:n vihreän viikon (Green Week) -tapahtumia.

Kampanja innosti niin yksityishenkilöt kuin yhteisötkin keräämään lähiympäristöstään roskaa. Yhdessä tekemällä luotiin toimintakulttuuria, jossa roskat eivät kuulu luontoon. Osallistujia pyydettiin merkitsemään keräämänsä roskien määrä sekä keräyspaikka Maptionnary-karttapalveluun. Karttapalveluun tehtiin kaikkiaan 146 merkintää. Roskapussien määräksi ilmoitettiin yhteensä 503 pussia ja kasvomaskien määräksi 539. Karttapalveluun tuli merkintöjä Suomen lisäksi Espanjasta, Belgiasta, Unkarista, Tšekeissä ja Virosta. Pohjoisin paikka, joka merkittiin siivouskampanjan karttaan, oli Ivalo.

Kampanjaan osallistujat jakoivat kokemuksiaan sosiaalisessa mediassa hästägeillä #tuntitoukokuussa #zeropollutionhour.

Luontopiste

Lahti – Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -hanke, Lahden seutu – Lahti Region Oy ja Salpausselkä Geopark perustivat yhteistyössä Lahden Torille kesän 2021 ajaksi Luontopisteen, jonka tarkoitus oli innostaa sekä kaupunkilaisia että matkailijoita seudun monipuolisten luontomatkailukohteiden ja -palveluiden pariin. Luontopisteellä vierailijoita palveli luontomatkailun asiantuntijoita sekä alueen luontoa ja kohteita tuntevia henkilöitä. Luontopiste toimi 1.6. - 4.9.2021. Luontopisteen rakennuksena toimi jo aiemmin Kouvolan asuntomessuilla palvelut CLT-puumateriaalista rakennettu paviljonki. Uuden käyttötarkoituksen Luontopisteenä se sai LAB-ammattikorkeakoulun Muotoiluinstituutin opiskelijatyönä. Näin rakennus itsessään korosti kestävän matkailun ideaa. Uusi palvelutiski ja kalusteiden asennukset toteutti paikalliset yritykset, mikä korostaa lähituotannon merkitystä.

Luontopiste toimi myös pop-up paikkana paikallisille tahoille, jossa he saattoivat esitellä omaa toimintaansa torilla vieraileville.

Kaupungin osallisuustyön vahvistaminen: Monttu auki -keskustelutilaisuus

Ympäristöpääkaupunkihanke järjesti yhdessä kaupungin strategiatyön kanssa kaikille asukkaille avoimen ja maksuttoman keskustelutilaisuuden Monttu auki. Tilaisuus järjestettiin hybridimuotoisena ja siihen osallistui 86 ihmistä. Keskusteluissa jaettiin monipuolisesti kokemuksia ja ajatuksia Lahdesta, lahtelaisuudesta ja ympäristöpääkaupungin tarinan jatkosta.

Keskustelut toteutettiin noin kymmenen hengen ryhmissä erätaukomenetelmää hyödyntäen (<https://www.eratauko.fi/mika-eratauko/>). Keskustelut kirjattiin anonyymisti ylös ja LUT analysoi ne. Aineistoa hyödynnetään kaupungin strategiatyössä.

Yksi ryhmistä toteutettiin englannin kielellä, mikä mahdollisti myös maahanmuuttajille osallistumisen yhteiseen keskusteluun ja kaupungin kehittämiseen. Tähän ryhmään osallistuneet kokivat erittäin tärkeänä sen, että kaupunki kuulee myös suomen kieltä taitamattomia.

Tilaisuudesta kerätyn palautteen mukaan osallistujat arvioivat keskustelujen olleen onnistuneita.

Keskustelut lisäsivät osallistujien ymmärrystä aiheesta ja tuotti lisää oivalluksia. Osallistujat toivoivat jatkoa tämän tyyppisille tilaisuuksille. Osallistujat osallistuisivat itse uudelleen vastaavaan tilaisuuteen ja suosittelisivat sitä myös tuttavilleen.

Oppilaitosyhteistyö

Ympäristöpääkaupungin huomioliivit

- Salpauksen tekstiili- ja muotialan ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat loivat ympäristöpääkaupungille huomioliivit käytöstä poistetuista banderoilleista. Opiskelijat toteuttivat koko prosessin aina suunnitteluvaiheesta ompeluun. Opiskelijat oppivat projektissa kierrätetyn materiaalin käsittelyä, ekologista suunnittelua, yhteistyötaitoja ja projektitietoutta.

Ympäristöpääkaupungin maskotti Siippo Superkisu

- Ympäristöpääkaupunkihanke toteutti yhteistyössä Salpauksen opiskelijoiden kanssa Siippo Superkisin, joka toimii ympäristöpääkaupungin maskottina. Siippo Kissa on ilahduttanut lapsia koulu- ja päiväkotivierailuilla. Ympäristöviikolla Siippo toimi viikon suojelijana ja liikkui eri puolilla kaupunkia jalkaisin ja bussilla jakamassa heijastimia.
- Siippo Superkisin hahmo on peräisin ympäristöpääkaupungin lastenkirjasta Helga ja Helmeri ilmastoagentteina, jonka Merkityskirjat-pienkustantamo toteutti joukkoluovuutta hyödyntäen. Veikeä kissahahmo auttaa löytämään ilonaiheita ilmastohuolen keskellä.

Theatrum Olgan performanssi I.C.E:ssä

- Theatrum Olgan opiskelijoiden toteuttama performanssi Metsän rukous siirtyi 10.8. Helsingin kansalaistorille Oodin eteen osaksi ympäristöpääkaupungin I.C.E. taideteosta. Viiden tunnin mittainen performanssi otti kantaa ilmastonmuutokseen, joka kertoo luonnon hätätilasta: metsäpalot, lajikato, luonnon monimuotoisuuden katoaminen.
- Theatrum Olgan sanoin: Art can change the world!

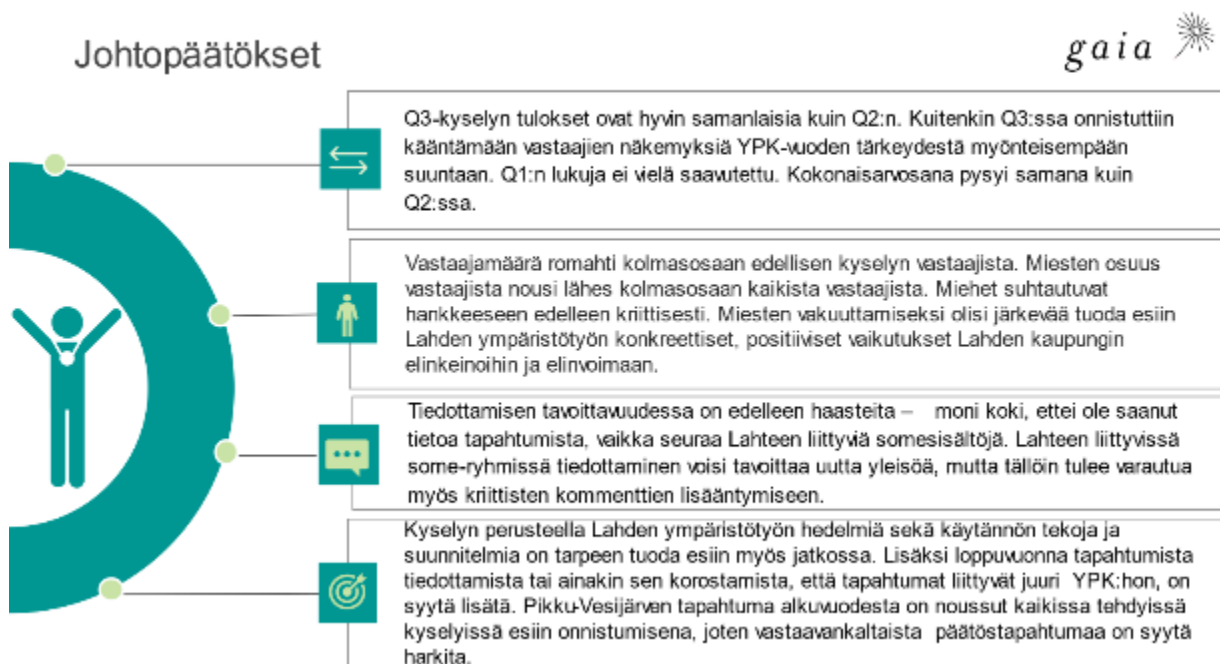
Ympäristöpääkaupunkivuoden virtuaalstudio LABin Mukkulan kampuksella

- Ympäristöpääkaupunki on toiminut vuoden aikana yhteistyössä LABin Mukkulan kampuksella sijaitsevan StartHub yrityskiihdyttämön kanssa ja rakentanut oman virtuaalitudion LABin kampukselle. Virtuaalitudiosta on lähetetty kuukausittain virtuaalisia sisältöjä niin hankkeen kuin myös hankkeen yhteistyökumppanien toimesta. Studiosta lähetettiin myös helmikuussa 2021 LABin energia- ja ympäristötekniikan opiskelijoiden oma webinaari, jonka opiskelijaryhmä käsikirjoitti, ohjasi ja juonsi.
- Keväällä ja kesällä 2021 joukko LABin mediasisällön suunnittelijoita tarttui haasteeseen ja suunnitteli ympäristöpääkaupunkivuotta varten aidon kolmiulotteisen ympäristön. Unreal Engine -pelimoottoria hyödyntävä studioympäristö oli kurssin opiskelijoille haaste, sillä kukaan kurssin opiskelijoista ei ollut ennen kehitysalustaa käyttänyt. Haasteesta onnistuttiin hienosti ja nyt opiskelijoilla on tuntemusta ja ensimmäinen referenssityö 3d-suunnittelusta ja digitaalisista erikoistehosteista.

Kuntalaiskyselyillä kartoitetaan tietoisuutta ja toiveita

Ympäristöpääkaupunki kartoitti tunnustuksen tunnettuutta sekä kaupunkilaisten suhtautumista ja odotuksia tulevalle teemavuodelle kuntalaiskyselyllä ensimmäisen kerran syyskuussa 2020. Toinen kysely tehtiin maaliskuun 2021 alussa, kolmas kysely kesäkuussa 2021 ja neljäs syyskuussa 2021. Vuoden lopulla tehdään vielä viides kysely. Ympäristöpääkaupunkivuoden tekemistä on suunniteltu ja ohjattu kuntalaiskyselyistä saadun palautteen perusteella.

Kyselyn toteuttaminen on tilattu ulkopuoliselta toimijalta nettipohjaisena Webropol-kyselynä. Gaia Consulting – yhtiön arvio neljännen kuntalaiskyselyn tuloksista (15.10.2021):

Vastaajien sukupuoli - ja ikäjakauma

Kysely toteutettiin lokakuussa 2021 nettipohjaisena Webropol-kyselyinä. Kyselyyn vastasi 166 ihmistä, joista 71 % naisia ja 29 % miehiä. Miesten osuus vastaajista nousi Q2:n ja Q1:n kyselyistä* ollen nyt lähes kolmannes vastaajista. Kuitenkin kyselyn kokonaisvastaajamäärä romahti.

Tuloksista analysoitiin naisten ja miesten vastaukset viidessä eri ikäryhmässä: alle 25 -vuotiaat, 25 -34-vuotiaat, 35-44-vuotiaat, 45 -64-vuotiaat sekä 65 - vuotta täyttäneet.

Kyselyssä käytetyistä ikäryhmistä analyysiin yhdistettiin ryhmät alle 18 -vuotiaat ja 18 -24 vuotiaat.

*Q2:n kyselyyn vastasi 533 ihmistä, joista 64 % naisia, 14 % miehiä ja 2 % muita. Q1:n kyselyyn vastasi yhteensä 606 vastaajaa, joista 78 % naisia, 21 % miehiä ja 1 % muita. Sykeyn 2020 kyselyssä 373 vastausta, joista 68 % oli naisia, 30 % miehiä ja 1 % muita.

gaia

	N	%
Nainen	116	70.7%
Mies	47	28.7%
Muu	1	0.6%

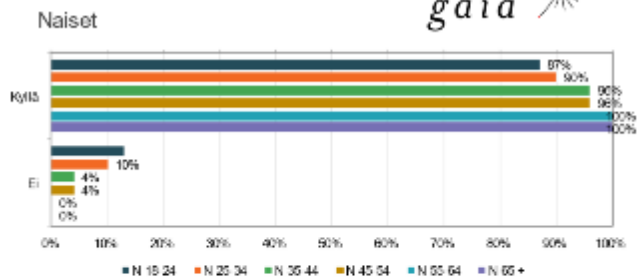
Naiset			Miehet		
Ikäryhmä	n	%	Ikäryhmä	n	%
Alle 24 v.	14	3%	Alle 24 v.	7	14%
25-34 v.	21	18%	25-34 v.	9	19%
35-44 v.	23	20%	35-44 v.	10	21%
45-54 v.	27	23%	45-54 v.	9	19%
55-64 v.	17	15%	55-64 v.	3	6%
65 vuotta täyttäneet	20	17%	65 vuotta täyttäneet	0	0%

Oletko päijähämäläinen?

Vastaajista 96 % oli päijähämäläisiä.

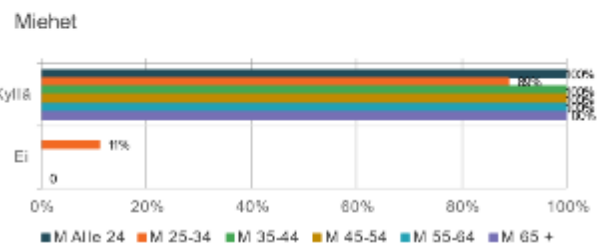
Q2 99 %, Q1 93 %, syyskuulla 2020 95 %.

gaia

	N Alle 24		N 25-34		N 35-44		N 45-54		N 55-64		N 65+	
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti
Kyllä	7	88%	19	90%	22	90%	26	90%	17	100%	20	100%
Ei	1	12%	2	9%	1	4%	1	4%	0	0%	0	0%

	M Alle 24		M 25-34		M 35-44		M 45-54		M 55-64		M 65+	
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti
Kyllä	7	100%	8	89%	10	100%	9	100%	3	100%	9	100%
Ei	0	0%	1	11%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%

Miten tärkeänä pidät, että Lahti on Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021?

Käikistä ryhmistä suhteessa eniten "erittäin tärkeää" vastauksia antoivat 65-64-vuotiaat naiset ja 25-34-vuotiaat miehet (Q2: alle 24-vuotiaat naiset, Q1: 25-34-vuotiaat miehet). Melko tai erittäin tärkeäksi aiheen kokivat useimmin alle 24-vuotiaat naiset ja 55-64-vuotiaat miehet (Q2: 25-34-vuotiaat naiset, Q1: yli 65-vuotiaat miehet).

Negatiivisimmin suhtautuivat alle 24-vuotiaat miehet (Q2: 25-34-vuotiaat miehet, Q1: alle 24-vuotiaat miehet ja 55-64-vuotiaat naiset).

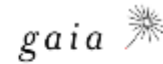
Ympäristöpääkaupunkivuoden merkitys on kasvanut, mutta kuitenkin puuttunut Q1:stä.

Q2	N	%
Toysin tarpeeton	10	4,7%
Melko tarpeeton	19	11,5%
En osaa sanoa	11	6,7%
Melko tärkeää	51	30,9%
Erittäin tärkeää	69	41,7%

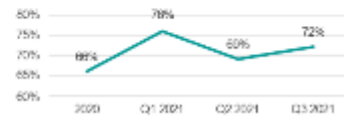
	N Alle 24		N 25-34		N 35-44		N 45-54		N 55-64		N 65 +	
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti
Täysin tarpeeton	0	0%	1	5%	1	4%	1	4%	1	6%	2	10%
Melko tarpeeton	0	0%	3	14%	4	17%	1	4%	3	18%	0	0%
En osaa sanoa	0	0%	3	14%	0	0%	2	7%	0	0%	2	10%
Melko tärkeää	5	23%	8	39%	8	33%	7	28%	8	47%	8	40%
Erittäin tärkeää	3	13%	8	38%	10	44%	10	39%	5	29%	8	40%

	M Alle 24		M 25-34		M 35-44		M 45-54		M 55-64		M 65 +	
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti
Täysin tarpeeton	4	57%	1	11%	2	22%	3	30%	0	0%	0	0%
Melko tarpeeton	2	29%	0	0%	3	33%	2	22%	0	0%	1	11%
En osaa sanoa	0	0%	0	0%	1	11%	1	11%	0	0%	1	11%
Melko tärkeää	0	0%	3	33%	0	0%	2	22%	2	27%	1	11%
Erittäin tärkeää	1	14%	5	56%	3	33%	1	11%	1	13%	6	67%

CONFIDENTIAL

Melko tai erittäin tärkeää-vastausten muutos

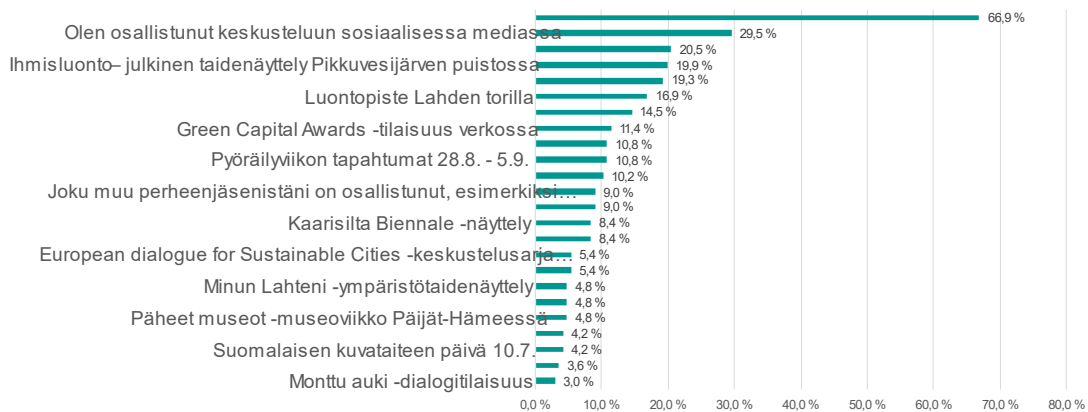
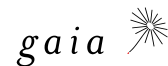

Melko tai täysin tarpeeton-vastausten muutos

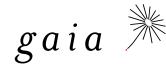
En osaa sanoa -vastausten määrä on pysynyt samana. (Q3 7%, Q2 7%, Q1 8%)

Oletko osallistunut johonkin ympäristöpääkaupunkivuoden tapahtumaan tai toimintaan? (monivalinta)

CONFIDENTIAL

Mitä toivoisit, että ympäristöpääkaupunkivuonna ja sen seurauksena saavutetaan? (monivalinta)

Enemmistö naisista toivoi lahtelaisten olevan ylpeitä kaupungistaan ja Lahteen lisää yrityksiä. Vähiten tärkeää naisille oli ympäristöpääkaupungin kehittämiseen osallistuminen ja oman tiedon lisääminen.

Naiset: Vastaajien määrä: 115, valittujen vastausten lukumäärä: 596

	n	Prosentti
Lahti toteuttaa rohkeasti ympäristötavoitteitaan nyt ja tulevaisuudessa.	68	59%
Lahten maine ympäristöasioiden edelläkävijänä vahvistuu.	59	51%
Lahti saa kansainvälistä näkyvyyttä ja houkuttelee matkailijoita.	57	50%
Lahtelaisten ovat ylpeitä omasta kotikaupungistaan.	77	67%
Lahteen syntyy lisää yrityksiä ja työpaikkoja.	73	63%
Lahti kehittyy ilmastoystävällisten yritysten, innovaatioiden ja toiminnan tärkeäksi keskitymäksi.	68	59%
Lahti houkuttelee uusia asukkaita ja opiskelijoita.	61	53%
Lahtessa ympäristöystävällinen arki on minulle helppoa ja sujuvaa.	68	59%
Saan ympäristöpääkaupunkivuoden aikana itselleni lisää tietoa ja taitoa toimia ympäristöystävällisemmin.	28	24%
Pääsen osallistumaan ympäristöpääkaupungin kehittämiseen.	27	23%
Muu, mikä?	10	9%

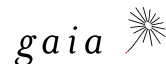
Miehistä yli 2/3 toivoi ympäristöpääkaupunkivuoden tuovan lisää yrityksiä ja työpaikkoja. Myös miehet kokivat vähiten tärkeäksi itse osallistuminen ja oman ympäristötiedon kehittäminen.

Miehet: Vastaajien määrä: 45, valittujen vastausten lukumäärä: 188

	n	Prosentti
Lahti toteuttaa rohkeasti ympäristötavoitteitaan nyt ja tulevaisuudessa.	19	42%
Lahten maine ympäristöasioiden edelläkävijänä vahvistuu.	16	36%
Lahti saa kansainvälistä näkyvyyttä ja houkuttelee matkailijoita.	26	58%
Lahtelaisten ovat ylpeitä omasta kotikaupungistaan.	17	38%
Lahteen syntyy lisää yrityksiä ja työpaikkoja.	31	69%
Lahti kehittyy ilmastoystävällisten yritysten, innovaatioiden ja toiminnan tärkeäksi keskitymäksi.	20	44%
Lahti houkuttelee uusia asukkaita ja opiskelijoita.	26	58%
Lahtessa ympäristöystävällinen arki on minulle helppoa ja sujuvaa.	14	31%
Saan ympäristöpääkaupunkivuoden aikana itselleni lisää tietoa ja taitoa toimia ympäristöystävällisemmin.	6	13%
Pääsen osallistumaan ympäristöpääkaupungin kehittämiseen.	4	9%
Muu, mikä?	9	20%

Q2:ssa vastaukset olivat samanlaisia. Kriittisempien miesten vakuuttamiseksi olisi tämänkin kyselyn perusteella järkevää tuoda esiin ympäristö(pääkaupunki)työn konkreettiset, positiiviset vaikutukset Lahden kaupungin elinkeinoihin ja elinvoimaan. Myös YPK:n vaikutukset turismin ja opiskelijoiden ja asukkaiden houkutteluun kannattaa nostaa esiin.

Mikä olisi sinulle mieluisin tapa osallistua kestävän kehityksen toteuttamiseen Lahdessa?

Arjessa kestävien valintojen tekeminen oli sekä miehille että naisille mieluisin tapa osallistua kestävän kehityksen toteuttamiseen.

Vastaajista suuri osa ei kuitenkaan aiemmissa kysymyksissä ollut kiinnostunut saamaan lisää tietoa ympäristötoimista ja -tietoisesta elämästä.

Myös uutisoinnin seuraaminen koettiin tärkeäksi. Aktiivisemmista tekemisistä miehet kokivat tärkeimmäksi sosiaalisen median keskusteluun osallistumisen ja kaupungin tavoitteisiin asettamisen. Naiset haluavat osallistua työn tai opiskelupaikan kautta.

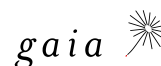
Naiset: Vastaajien määrä: 112, valittujen vastausten lukumäärä: 359

	n	Prosentti
Seurata asiaa koskevaa uutisointia mediassa	67	60%
Osallistua keskusteluun sosiaalisessa mediassa	28	25%
Vaikuttaa kaupungin kestävän kehityksen tavoitteiden asettamiseen	29	26%
Olla mukana toteuttamassa ympäristöprojekteja	26	23%
Olla mukana huolehtimassa sosiaalisesta vastuusta	17	15%
Järjestää oma tapahtuma	6	5%
Osallistua tapahtumaan	59	53%
Tehdä arjessa mahdollisimman kestäviä valintoja	88	79%
Osallistua oman työn tai opiskelupaikan kautta	35	31%
Muu, mikä?	4	4%

Miehet: Vastaajien määrä: 45, valittujen vastausten lukumäärä: 107

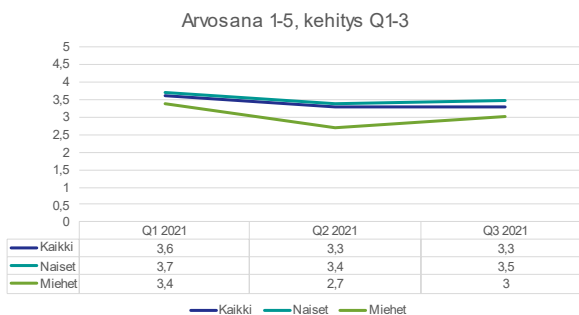
	n	Prosentti
Seurata asiaa koskevaa uutisointia mediassa	21	47%
Osallistua keskusteluun sosiaalisessa mediassa	13	29%
Vaikuttaa kaupungin kestävän kehityksen tavoitteiden asettamiseen	12	27%
Olla mukana toteuttamassa ympäristöprojekteja	6	13%
Olla mukana huolehtimassa sosiaalisesta vastuusta	6	13%
Järjestää oma tapahtuma	1	2%
Osallistua tapahtumaan	10	22%
Tehdä arjessa mahdollisimman kestäviä valintoja	22	49%
Osallistua oman työn tai opiskelupaikan kautta	9	20%
Muu, mikä?	7	16%

Minkä yleisarvosanan antaisit ympäristöpääkaupunkivuodesta kokonaisuutena tähän asti?

- Kaikkien vastanneiden keskiarvo 3,3
- Naisten keskiarvo 3,5
- Miesten keskiarvo 3,0

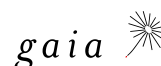
Kokonaisarvosana on pysynyt samana Q2:sta.

	1	2	3	4	5	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
	9 %	9 %	25 %	43 %	8 %	5 %	3,3	4,0

CONFIDENTIAL

Minkä yleisarvosanan antaisit ympäristöpääkaupunkivuodesta kokonaisuutena tähän asti? (1-5)

Naiset

Alle 24-vuotiaat ja 55-64 -vuotiaat miehet ovat tyytymättöimpiä ympäristöpääkaupunkivuoteen. He myös kokivat ympäristöpääkaupunkuiden vähiten tärkeäksi.

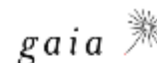
Vaihtoe:	1	2	3	4	5	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Alle 24	0 %	0 %	43 %	57 %	0 %	0 %	4	4
25-34	5 %	0 %	48 %	24 %	9,5 %	14,3 %	3	3
35-44	0 %	9 %	35 %	44 %	8,7 %	4,3 %	4	4
45-54	4 %	11 %	11 %	63 %	11,1 %	0 %	4	4
55-64	18 %	0 %	23 %	53 %	5,9 %	0 %	3	4
65 +	5 %	5 %	37 %	37 %	10,5 %	5,3 %	3	4

Kannastaan epävarmimpia ovat 25 - 34-vuotiaat naiset ja alle 24 -vuotiaat miehet.

Miehet

Vaihtoe:	1	2	3	4	5	En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
M Alle 24	14 %	43 %	14 %	14 %	0 %	14 %	2	2
M 25-34	11 %	0 %	0 %	67 %	11 %	11 %	4	4
M 35-44	10 %	30 %	30 %	30 %	0 %	0 %	3	3
M 45-54	33 %	22 %	11 %	22 %	0 %	11 %	2	2
M 55-64	33 %	0 %	0 %	67 %	0 %	0 %	3	4
M 65 +	11 %	0 %	22 %	44 %	22 %	0 %	4	4

Tuleeko mieleesi muita ajatuksia ympäristöpääkaupunkiin liittyen
– missä olemme onnistuneet ja missä voisimme vielä parantaa?

Onnistumisia

- Toivon että tällöinen vuosi jatkuisi ensi vuonna. Ollut kivaa tekemistä ja näkymistä.
- Korona vaikutti varmaan negatiivisesti vuoteen, mutta siitä huolimatta kaupunkilaiset ovat heränneet ja lähteneet mukaan toimintoihin
- Mankeli ja metsätyöpiste käytössä molemmat huippuja!
- Etätyöpisteet luonnossa upea monistettava malli.
- Luontopoluille tehdyt korjaukset ovat olleet hyvät.
- Hankkeen visuaalinen viestintä on vuoden aikana ollut hienoa: kaunilta, näyttävää ja monipuolisia kuvia rakkaasta kaupungista
- Nuorten ryhmä on ollut ihana piristys ja nuorten näkökulmaa asioihin.

Parannuskohteita

- Asukkaat unohdettu, ei käytännön ruohonjuuritason ohjeistusta/tiedotusta. Asiasta ei tehty koko kaupungin yhteistä eikä mitään konkreettisia kustannuksia tai tuloksia julkistettu.
- Hanke on aiheuttanut kuntalaisissa myös paljon vastustusta ja tuntuu, että monelle on jäänyt epäselväksi, mikä hankkeen tavoite on. Sitä olisi voinut terävöittää, että ympäristöosaaminen on hyvästä myös taloudelle ja työllisyydelle ei vain ilmaston kannalta. Enemmistö ihmisistä arvottaa talouden kuitenkin ympäristön edelle.
- Jääkuuliot olisi pitänyt sulattaa Lahdessa!
- Tein ympäristöpääkaupunkisivuston kautta aloitteen, johon ei edes vaivauduttu vastaamaan.
- Ympäristöpuheesta Lahdessa on unohtunut sosiaaliset, tasa-arvoon ja oikeudenmukaisuuteen liittyvät kysymykset.

CONFIDENTIAL

PÄÄTAPAHTUMAT

Ympäristöpääkaupunkivuotta varten on koottu monipuolinen ohjelma, joka sisältää tapahtumia kansainvälisistä konferensseista kaupunginosatapahtumiin sekä yhteistyöhankkeisiin. Teemavuosi näkyy myös muualla Suomessa ja Euroopassa.

Kaikessa suunnittelussa on huomioitu pandemian vaikutukset tapahtumiin. Pandemiasta johtuen konseptimme uudenlaisen täysin virtuaalisen European Dialogue for Sustainable Cities -keskustelutarjan. Kyseessä on uudenlainen paneelikeskustelujen sarja, joka tarjoaa kerran kuussa kiivastakin keskustelua eurooppalaisten kaupunkien ratkaisusta ekologisen kriisin ja koronapandemian keskellä. Keskustelijoina nähdään kaupunkien asiantuntijoita, tutkijoita, yrityksiä, kansalaisjärjestöjä ja opiskelijoita. Jaksoissa esitellään yksi aikaisemmista Euroopan ympäristöpääkaupungeista vuosilta 2010–2020. Sarjaa varten perustimme oman virtuaalitapahtumastudion yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun StartHubin kanssa.

Varmistamme koko ajan, että Lahden ympäristösaavutukset näkyvät ja kuuluvat niin Suomessa kuin kansainvälisesti, olosuhteista riippumatta.

Jatkuvasti päivittyvä tapahtumakalenteri

Koronatilanteen vuoksi tapahtumakalenteri elää ja täydentyy jatkuvasti koko vuoden ajan. Tapahtumavuosi koostuu tutuista paikallisista tapahtumista, joiden sisällöissä ympäristöasiat näkyvät uudella tavalla, täysin uusista tapahtumista sekä muista ainutkertaisista tapahtumista, jotka

järjestetään Lahdessa teemavuoden kunniaksi. Projektituen hakukierros 1.-30.3.2021 kohdistettiin Päijät-Hämeen alueen tapahtumiin. Tapahtumahakemuksia jätettiin 129 kappaletta määräaikaan mennessä.

Pandemia vaikuttaa tekemiseemme kahdella tavalla: se lisää paikallisten tapahtumien merkitystä vuoden ohjelmassa sekä haastaa omaksumaan nopeasti uusien teknologioiden tuomat mahdollisuudet toteutuksissa. Virtuaalisuus lisäsi läpinäkyvyyttä ja ison yleisön osallistumismahdollisuuksia: kansainväliset tapahtumat (SMASH, Lakeland Finland – Sustainable Destination ja avajaiset) avattiin laajemmalle yleisölle, joka voi avartaa myös asukkaiden näkemystä Lahden ja Suomen ympäristöosaamisesta.

Ympäristöpääkaupunkivuoden yhteistyötapahtumia 2020

20.-31.1.	Pyydystalkoot	Vesijärvisäätiö
25.1.-9.2.	Lahden lasten talvikarnevaalit	Kulttuuritoimi ja yhteistyötahot
7.3.	Pilkitään Vähä-Tiilijärvi puhtaammaksi!	Vesijärvisäätiö, Lahden Kalaveikot ja Hollolan kunta
22.-26.6.	EU Sustainable Energy Week	EU
8.8.	Fellmanin ajot	TDW-Länken
18.8.	Järvikalapäivä	Vesijärvisäätiö ja Päijät-Hämeen Kalatalouskeskus
4.-5.9.	Fringe festival	Lahden kaupunki
5.9.	Älykäs Ylinen Viipurintie	
4.-13.9.	Pyöräilyviikko	Lahden kaupunki
8.9.	Build Back Better Conference and Campus Launch Event	Ecocity Builders
12.9.	Toivon ja taiteen yö	Launeen seurakunta
14.-20.9.	Ympäristöviikko	Lahden kaupunki
16.-22.9.	Liikkujan viikko	Lahden kaupunki
12.-15.10.	European Week of Regions: Biodiverse city, best practices shared with EURO CITIES networks	Lahden kaupunki, Kestävä Lahti-säätiö
22.10.	EU Green Week: Biodiversity	Kestävä-Lahti -säätiö, Kuntaliitto
16.12.	Muovien mahdollisuudet biokierrätyksessä	New Plastics Center NPC, Muoviyhdistys ry ja BIOSYKLI

Ympäristöpääkaupunkivuoden yhteistyötapahtumien nostaja vuodelle 2021

15.-24.1.	Avajaiset Toteutui: avajaiset verkkolähteyksenä, Elämysten puisto taideteos 10 päivää Pikku-Vesijärven puistossa	Kestävä Lahti -säätiö
-----------	--	-----------------------

18.1.	Lakeland Finland – Sustainable Destination Toteutui virtuaalisesti.	Lahti Region
22.1.	SMASH Lahti 2021 Toteutui virtuaalisesti.	Smash Events
22.-24.1.	Salpausselän kisat Ilman yleisöä.	Lahti Ski Games
30.1.-14.2.	Lasten Talvikarnevaali Siirrettiin ja lopulta peruutettiin.	Lahden kaupunki
helmikuu	European Dialogue for Sustainable Cities Toteutuu suunnitellusti joka kuukausi omasta studiosta virtuaalilähetyksinä.	Kestävä Lahti -säätio
3.-9.5.	Lahti Green Design Week Toteutui verkkotapahtumana.	LAB-ammattikorkeakoulu, Lahden kaupunki, Lahden Seudun Kehitys LADEC, Suomen Muotoilusäätiö
31.5.	EU Green Week Lahti järjesti High-Level Opening Eventin virtuaalilähetyksenä.	Euroopan komissio
5.6.	Ympäristötaidelahjat Toteutui suunnitelmien mukaan.	Lahtelaiset taiteilijat
7.-9.6.	Lahti Lakes Toteutui virtuaalisesti.	HY, Vesijärvisäätiö, SIL
13.6.- 15.8.	Luontoretki - Nastolan kesänäyttely 2021 Toteutui suunnitelmien mukaan.	Nastola-seura ry
4.-5.8.	Horta2021 Siirtyi toukokuulta.	Horta2021
6.-15.8.	ICE-teos Helsingissä, Kansalaistori - tapahtumakokonaisuus Toteutui suunnitelmien mukaan.	Kestävä Lahti -säätio + Lahden kaupunki + kumppanit
22.8.	Valtteri Bottas Duathlon Toteutui suunnitelmien mukaan.	Oikea Reitti Oy
25.-26.8.	Kaukolämpöpäivät Toteutui suunnitelmien mukaan.	Energiateollisuus, Adato Energia Oy
28.8.- 5.9.	Pyöräilyviikko Toteutui suunnitelmien mukaan.	Lahden kaupunki
8.-10.9.	European Green Capital Awards Toteutui suunnitelmien mukaan hybridinä.	Kestävä Lahti -säätio + Lahden kaupunki, EGCN
14.-15.9.	Kestävän kasvun foorumi	Kestävä Lahti -säätio

	Toteutui hybridinä.	
16.-22.9.	EU Mobility Week Toteutui Lahden pyöräilyviikkona.	Euroopan komissio
20.-26.9.	Lahden seudun Ympäristöviikko Toteutui suunnitelmien mukaan.	Lahden kaupunki
21.9.	Zero Emissions Day Toteutui virtuaalisesti.	CLC, EU:n Suomen edustusto, Kestävä Lahti-säätiö + Lahden kaupunki
24.9.	HULEVESI2021 Toteutui virtuaalisesti.	Suomen Vesiyhdistyksen Hulevesijaosto
30.9.-2.10	Virtual Urban Future. Siirtyi vuodelle 2022.	Urban Future + Kestävä Lahti-säätiö + Lahden kaupunki
1.-2.10.	VeloFinland Toteutui hybridinä.	Pyöräliitto ry, Lahden kaupunki
7.-8.10.	Environmental Crime Seminar Toteutui suunnitelmien mukaan.	Poliisihallitus (SM), Hämeen poliisilaitos, PolAMK, Keskusrikospoliisi
9.10.	Greenlahti - Mestarien kaupunki Siirtyi vuodelle 2022.	Valtakunnallinen Mestarikiltaneuvosto, Lahden Mestarikilta, Koulutuskeskus Salpaus
12.10.	Construction Goes Circular Siirtyi vuodelle 2022.	Peikko
14.10.	Education for greener future – the role of school in sparking climate awareness and enthusiasm Toteutui suunnitelmien mukaan.	Lahden kaupunki
lokakuu	European Week of Regions and Cities Toteutui yhteistyössä Lappeenrannan kanssa suunnitelmien mukaan.	Euroopan komissio
25.-31.10. -	LAD museon avajaiset Siirtyi vuodelle 2022.	LAD, Lahden kaupunki -
2.11.	Ecocity Forum Toteutumassa virtuaalisesti.	Kestävä Lahti -säätiö, Lahti Events, Lahden kaupunki
9.-10.11.	People and Planet -konferenssi Toteutumassa virtuaalisesti.	Lahden Yliopistokampus, THL, SYKE, PHHYKY

2.12.	Logistics Summit - Kestävä ja vastuullinen logistiikka 2021 Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry, Ladec
4.-6.12.	Päättäjäiset + itsenäisyyspäivä Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Kestävä Lahti -säätio + Lahden kaupunki + Puolustusvoimat

Toimenpiteet ajalla 1.4. - 30.9.2021

Tapahtumaohjelmasta toteutui suurin osa suunnitellusti. Muutamia tapahtumia siirtyi edelleen jatkuneen pandemiatilanteen vuoksi vuodelle 2022. Toinen raportointijakso osoittautui ympäristöpääkaupunkivuoden kiireisimmäksi ajanjaksoksi, vaikka yleisötilaisuuksia rajoitettiin koronan vuoksi suurimman osan tarkastelujaksosta. Myös projektirahoituksen tapahtumille suunnattu rahoituskierros toteutui jakson aikana ja suurin osa rahoitusta saaneista tapahtumista toteutui toukokuun välillä.

Toukokuussa [julkistettiin](#) yhteistyössä Sitowisen kanssa tehty tapahtumien hiilijalanjälkiselvitys. Laskennassa vertailtiin, miten tapahtuman järjestäminen virtuaalisena tai vaihtoehtoisesti fyysisenä tapahtumana vaikuttaa hiilijalanjälkeen. Selvityksestä käy ilmi, että yhden ihmisen edestakainen lentomatka Etelä-Eurooppaan kuormittaa ympäristöä enemmän kuin tuhansien osallistujien virtuaalitapahtuma.

Jakson aikana neuvoteltiin, suunniteltiin ja valmisteltiin [Virtual Urban Future](#) -tapahtumaa, jonka piti toteutua 30.9.-1.10. Tapahtuman järjestäjä UFGC GmbH ilmoitti 6.9., että tapahtuma siirretään vuodelle 2022, jotta se voidaan toteuttaa järjestäjän aiempien tapahtumien tasoisena ja laatuena.

Tapahtumat

1. Partneritapahtumat

3.-9.5. järjestettiin Lahti Green Design Week, jonka läpileikkaavana teemana oli ympäristöasiat. Lisäksi viikon aikana järjestettiin yhteistyössä Sitowisen kanssa opiskelijoille suunnattu Design Sprint.

7.-9.6. järjestettiin verkkotapahtumana kansainvälinen Lahti Lakes symposium.

2. Kestävä Lahti -säätion itse järjestämät tapahtumat

31.5. järjestettiin [EU Green Week](#) -tapahtumaviikon avajaistapahtuma virtuaalisesti studioilta Lahdesta. Tilaisuudessa puhuivat mm. komissaari Virginijus Sinkevičius, ympäristöministeri Krista Mikkonen ja European Citizen Science Associationin puheenjohtaja Susanne Hecker. Rinnakkaisessioissa esiteltiin esimerkkejä ilmanlaatuun, maaperään ja vesistöön liittyen mm. Vaisalalta, Lappeenrannasta, Lissabonista, Pietarista ja Berliinistä. Musiikkia kuultiin Sinfonia Lahden jousikvartetilta.

5.6. tehtiin ympäristötaidelahjatempaus, jonka aikana jaettiin 13 taidelahjaa ympäri Lahtea. Tempauksella juhlittiin Maailman ympäristöpäivää. Lahjan sai tilata yllätyksenä ja maksutta omalle läheiselleen. Esiintyjät: Filianna-kuoro, Superteatteri, Viola Uotila, HeheWuti, Sirkuskoulu Smile, Varjottaret, Tuubakimalainen, Leena Keizer, Populus-kuoro ja Päijät-Hämeen lausujat. Esiintyjinä toimi pääosin taiteilijoita, jotka oli alun perin buukattu esiintymään avajaisiin, mutta jotka eivät koronarajoitusten vuoksi esiintyneet tammikuussa. Tempauksen suunnitteli ja toteutti tapahtumajarjoittelija Niklas Tommola.

I.C.E.-teoksen liittyen Helsingin Kansalaistorilla järjestettiin erilaisia tapahtumia 6.-13.8. yhdessä Lahti Regionin, LUT-yliopiston, Kollin säätiön, TAH-säätiön, Climate Moven Tunne ry:n, Theatrum Olgan ja LADECin kanssa. Tapahtumien tavoitteena oli esitellä Lahtea kiinnostavana tulevaisuuden asuinkaupunkina.

8.-10.9. Lahti isännöi European Green Capital and Green Leaf palkintojenjakoseremoniaa. Sibeliustalolla kummankin sarjan finalistikaupungit pitchasivat tuomaristolle kahden päivän ajan ja voittajat julkistettiin juhlallisessa palkintojenjakoseremoniassa 9.9. Virallisen ohjelman lisäksi Lahti järjesti kansainvälisille vieraille cocktailtilaisuuden Malskilla, tutustumisia paikallisiin ympäristökohteisiin (Lahti Aqua, Salpakierto, Wipak) sekä retkiä luontokohteisiin. Juhlissa esitettiin ensimmäistä kertaa konsertissa Cecilia Damströmin ympäristöpääkaupungille säveltämä ICE-teos. Finalistidelegaatioiden mukana Lahteen saapui 73 vierasta ja lisäksi vieraita saapui mm. Brysselistä, Grenoblesta ja Lissabonista. Iltajuhlaan osallistui yhteensä noin 200 vierasta. Kyseessä oli koko vuoden ensimmäinen kansainvälinen lähitapahtuma. Kaikilta osallistujilta tarkastettiin koronapassi, ja lisäksi Kestävä Lahti -säätiö tarjosi koronapikatestin kaikille halukkaille. Tapahtumaviikosta ei aiheutunut yhtään tartuntaketjua.

Kestävän kasvun foorumi (engl. Green Growth Forum) toteutettiin 14.-15.9. virtuaalisena tapahtumana kaksipäiväisen ja maksullisen hybriditapahtuman sijaan. Tapahtumassa pääesiintyjinä kuultiin Suomen Pankin Tuomas Välimäen, europarlamentaarikko Sirpa Pietikäisen, EU-komission kestävän rahoituksen yksikönjohtajan Martin Spolcin sekä BlackRockin varapuheenjohtajan Philipp Hildebrandin puheenvuorot. Tapahtuman kolmessa eri sessiossa kuultiin muun muassa kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnarin, CGI Suomen Leena-Mari Lähteenmaan sekä luottoluokittaja Sustainalyticsin Wilco van Heteren.

3. Virtuaalitudion tapahtumat

Ympäristöpääkaupungin virtuaalitudiolta toteutettiin suunnitellusti European Dialogue for Sustainable Cities –dialogisarjan kuukausittaiset jaksot. LABin Mukkulan kampuksella sijaitsevassa studiossa tuotettiin syyskuuhun 2021 mennessä 11 eri virtuaalitoteutusta.

Säätiön omien tuotantojen lisäksi studiossa kuvattiin Lahden kaupungin CitiCap-hankkeen loppuseminaari, LABin energia- ja ympäristötekniikan opiskelijoiden “Webinaari puhtaasta energiasta ja energiatehokkuudesta”, Hämeen ELY-keskuksen “Tuulivoimaa Hämeeseen”-webinaari, sekä CLC Climate Leadership Coalitionin “Zero Emissions Day”-tapahtuma.

HENKILÖSTÖ

Kestävä Lahti-säätiö sr (Y-tunnus 3130216-7)

Henkilöstö (a-ö)

Ansas Maria	Viestintä- ja markkinointisuunnittelija	20.3.2020-31.12.2021
Autio Raisa	Viestintäsuunnittelija	1.6.2021 - 31.12.2021
Bruneau Milla	Johtaja	15.9.2019 - 30.4.2022
Heinimäki Toivo	Visuaalinen sisällöntuottaja (osa-aik.)	17.8.2020 - 31.12.2021
Hietto Maija	Viestinnän harjoittelija (osa-aik.)	28.7.2021 - 28.10.2021
Knuutila Jussi	Ympäristötuottaja	14.9.2020 - 30.4.2022
Lappi Eveliina	Tapahtumaharjoittelija	27.8.2021 - 10.12.2021
Piispanen Saara	Viestintäpäällikkö	1.1.2020 - 30.4.2022
Pirinen Joel	Yritysyhteistyön koordinaattori (työharj., osa-aik.)	13.9.2021 - 31.12.2021
Poikolainen Erika	Tapahtumatuottaja	23.3.2020 - 31.12.2021
Sulkanen Emma	Vuorovaikutussuunnittelija	2.3.2020 - 31.12.2021
Vauramo Saara	Ohjelmajohtaja	1.9.2019 - 30.4.2022
Zamora Elina	Projektiassistentti	3.8.2020 - 30.4.2022

Päätyneet työsuhteet (a-ö)

Autio Raisa	Kestävän kehityksen työharjoittelu	8.3.2021-30.6.2021
Fanta Elina	Viestinnän asiantuntija	9.3.2021-8.8.2021
Kosunen Tea	Viestinnän harjoittelija	2.12.2020-19.2.2021
Lehti Lotta-Julia	Tapahtuma-assistentti (kesätyö)	1.6.2021-10.9.2021
Mäkilä Aino	Projektityöntekijä	15.6.2020-30.10.2020
Nieminen Eve	Viestinnän harjoittelija	30.3.2020-3.7.2020
Paavola Antti	Ohjelmatiimin harjoittelija	10.5.2021-16.7.2021
Pirinen Joel	Yritysyhteistyön assistentti (työharj.)	1.9.2020-31.5.2021
Pirinen Joel	Yritysyhteistyön assistentti (kesätyö)	1.6.2021-12.9.2021
Puikkonen Laura	Ympäristötuottaja	3.2.2020-30.4.2020
Tommola Niklas	Tapahtumaharjoittelija	1.11.2020-31.1.2021
Tommola Niklas	Tapahtumaharjoittelija	19.4.2021-11.6.2021

Ostopalvelut (a-ö)

Lahti Region Oy:n Tiimi	Vierailujen koordinointi	1.8.2020 - 31.12.2021
Mäkelä Anu	Taloushallinto	1.5.2020 - 30.4.2022
* Optikko Mäkelä Optila Oy		
Kiuru Jesse	Tapahtumatuotanto	15.9.2021-15.11.2021
* Bonacube Oy	* Ecocity Forum	

Päätyneet ostopalvelut (a-ö)

Virta Sanna * Kaupunki/OSHY	Vuorovaikutussuunnittelijan sijainen/työpari	12.10.2020 - 31.5.2021
--------------------------------	---	------------------------

TALOUS

	Kaupungin projektina (8 kk)	Kestävä Lahti- säätön projektina (17 kk)	YPK 9/2021 Yhteensä (25 kk)	YPK Koko projektin budjetti (32 kk)	
Hankkeen kustannukset	1.9.2019- 30.4.2020	1.5.2020- 30.9.2021	1.9.2019- 30.9.2021	1.9.2019- 30.4.2022	Tot-%
Henkilöstö, hallinto, asiantuntijapalv.	298 100	1 380 600	1 678 700	2 140 000	78 %
Ohjelmatoteutus, projektirahoitus	38 900	1 885 600	1 924 500	2 455 000	78 %
Viestintä, kaupunkinäkyvyys, vierailut, konserniyhteistyö	66 300	1 753 900	1 820 200	2 080 000	88 %
Kustannukset yhteensä	403 300	5 020 100	5 423 400	6 675 000	81 %
Hankkeen tulot					
Yritysyhteistyötulot (netto)		478 700	478 700	512 100	93 %
Hankkeelle myönnetyt avustukset vuosille 2019-2021	445 000	5 555 000	6 000 000	6 350 000	94 %
Tulot yhteensä	445 000	6 033 700	6 478 700	6 862 100	94 %
Lahden kaupunki				3 000 000	
Valtio, YM				3 000 000	
EU-komissio				350 000	

Huomioita talousseurannasta

- Hankkeen kokonaiskustannuksista on toteutunut 30.9.2021 mennessä 81 %.
- Ajallisesti projektista on talousseurantajakson lopussa takana 25 kk.
- Ajallisesti projektista on jäljellä 7 kk.

- Yritysyhteistyöstä saatavat tulot ovat 512.000 euroa (netto).
- Ympäristöministeriön vuoden 2020 avustuksesta jäi käyttämättä 420.000 euroa ja se siirtyi käytettäväksi vuodelle 2021.
- Siirtynyttä avustusta on kohdennettu erityisesti kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen.
- Syksyn ja kevään tapahtumista säästyneet eurot on kohdennettu virtuaalitudiopalvelun hankintaan.
- Virtuaalitudio rakennettiin yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun StartHubin kanssa.
- Studiota käytetään noin kolmeenkymmeneen virtuaalisesti toteutettuun tapahtumaan.
- Koronarajoituksista johtuen avajaisten määrärahasta osa siirrettiin päättäjäisten toteutukseen.

Kestävä Lahti – säätiö sr

Y-tunnus: 3130216-7

Lahden kaupungin ja Hämeen kauppakamarin lisäksi ympäristökunnista Asikkala, Heinola, Hollola ja Orimattila ovat lähteneet Kestävä Lahti-säätiön perustajiksi sijoittaen myös peruspääomia.

Kestävä Lahti-säätiön perustajat ja peruspääomat ovat:

Lahden kaupunki	60.000
Hämeen kauppakamari ry	20.000
Hollolan kunta	10.000
Heinolan kaupunki	10.000
Orimattilan kaupunki	10.000
Asikkalan kunta	10.000

Kestävä Lahti – säätiön hallituksen jäsenet:

Liikanen Erkki (pj)
Leppänen Laura (vpj)
Eerikäinen Jussi
Ikola-Norrbacka Rinna
Komu Pekka
Pantsar Mari
Hannele Pokka
Santapukki Simo
Valanta José
Yleisvarajäsenet
Parkkonen Jari
Järvinen Kirsi
Pieski Osmo

TULEVAISUUTEEN ULOTTUVAA VAIKUTTAVUUTTA

Monipuolisilla tavoitteilla ja mittareilla seurataan jatkuvasti teemavuoden vaikuttavuutta. Useat mittarit kertovat myös laajemmin Lahden alueen kehittymisestä sekä menestymisestä muun muassa tulevissa rahoitusohjelmavalmisteluissa. Ympäristöpääkaupunkivuoden mahdollisimman laaja hyödyntäminen ja eri toimijoiden osallistuminen sen tekemiseen luo kokonaisuutena vaikuttavuutta. Vaikutukset ulottuvat myös varsinaisen projektin kestoja paljon pidemmälle. Vuoden 2021 aikana on käynnistetty paljon yhteistyötä ja toimintaa, joka vakiintuu, kehittyy eteenpäin ja jatkuu varsinaisen teemavuoden jo loputtua.

Taulukko. Ympäristöpääkaupunkiohjelman tavoitteet ja mittarit.

YPK-ohjelman tavoite	Tarkennettu tavoite	Mittari	Mistä tieto saadaan?	Tilanne Q3/2021 m ennessä
Sujuva ja hyvinvointia lisäävä arki	Asukkaiden ja yritysten tietoisuus ympäristöpääkaupunkivuodesta kasvaa ja he osallistuvat aktiivisesti vuoden tapahtumiin sekä projektien hakuun	Osallistujien määrä Kestävä Lahti -säätien itse järjestämässä tapahtumissa (virtuaaliset ja fyysiset erikseen)	Jatkuva raportointi	Elämysten puisto n. 50 000 kävijää; virtuaaliset tapahtumat yht. 7 000 osallistujaa
		Yleisömäärä projektitukea saavien kumppaneiden tapahtumissa	Projektien loppuraportit 2020-2021	Loppuraportit saadaan tammikuussa 2022 (viimeiset hankkeet päättyvät 12/21)
		%-osuus asukkaista, jotka ovat tietoisia YPK-vuodesta	2020-2021, Kuntalaiskysely ja KAPA-tutkimus	Vuoden 2020 lopussa yli 90 %. Tämän jälkeen tietoa ei ole ollut tarpeen mukaista kerätä.
		%-osuus myönteisesti asiaan suhtautuvista asukkaista	2020-2021, Kuntalaiskysely ja KAPA-tutkimus	KAPA (2020): 46 % Kuntalaispulssikyselyt (Q3/21): 72 % (Q2/21): 69 % (Q1/21): 76 %
	Projektituki kiinnostaa paikallisia yhteisöjä	Projektitukihakemusten määrä, rahoitettujen projektien määrä, projektien vaikuttavuuden arviointi	Projektitukien hakukierrokset (hakemukset + rahoitetut projektit) + ulkopuolinen vaikuttavuuden arviointi	Projektihakemusten määrä: 362 kpl Rahoitettuja projekteja: 86 kpl (ml. innovaatiokilpailun 1.vaihe)

				Vaikuttavuuden arviointi myöhemmin
	Projektituki lisää Päijät-Hämeen toimeliaisuutta ja työpaikkoja	YPK-projektituen kautta syntyneet työpaikat ja aktiivisuus (työtunnit ja talkootunnit)	Loppuarviointi 2021–2022	Ei vielä tietoja
	Lahden seudun kuntien työnantajamaine kehittyy YPK-vuoden aikana myönteisesti	Lahden kaupungin henkilöstökysely + muiden kuntien henkilöstökyselyt (tyhy)	Tyhykyselyiden tulokset v. 2019–2021	Ei vielä tietoja
Parhaat ratkaisut kestäviin kaupunkiin	Ympäristöpääkaupunkivuosi edistää yritysysteistyötä EU Green Deal ja EU elvytyspakettirahoituksen valmistelussa	Yhteistyössä yritysten kanssa valmistellut hankkeet (kpl) ja haettu rahoituksen kokonaismäärä (euroa)	Tilanne v. 2021 loppuun mennessä	Ei vielä tietoja
	Lahden seudun parhaat ympäristöratkaisut löytyvät muille kaupungeille ja yrityksille helpolla ja hyödynnettävällä tavalla	Tuotteistetut ympäristöratkaisut Lahden seudulta, kpl	Ei vertailua, lopputilanne raportoidaan v. 2021 lopussa	Ei vielä tietoja
	Julkisissa hankinnoissa huomioidaan ekologinen ja sosiaalinen kestävyys entistä useammin	Ympäristökriteerit ja sosiaaliset kriteerit Lahden kaupungin julkisissa hankinnoissa (% tai kpl)	Kehitys v. 2019–2021	Ei vielä tietoja
	Ympäristöpääkaupunkivuosi kokoaa vaikuttavan kaupunkiyhteistyöverkoston	Yhteistyökaupunkien määrä, kpl (YPK-vuoteen kytkeytyvä yhteistyötapahtumissa, viestinnässä tai kehityshankkeissa)	Ei vertailua, tilanne raportoidaan v. 2021 lopussa	Ei vielä tietoja

	Ympäristöpääkaupunkivuosi lisää suomalaisten kaupunkien yhteistä näkyvyyttä ympäristöasioissa	Kaupunkien välisessä yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet, kpl määrä	Ei vertailua, tilanne raportoidaan v. 2021 lopussa	Järjestetty 8 kpl European dialogue for sustainable cities sarjoja. Tehty aktiivista yhteistyötä Lappeenrannan kaupungin kanssa (mm. EU Green Week 2021 avajaiset)
Ympäristöpääkaupungin näkyvyys	Teemavuoden vaikuttavuuden arvioinnissa huomioidaan kaikki kestävän kehityksen näkökulmat	Koko YPK-vuosi arvioidaan ulkopuolisen asiantuntijan toimesta YK:n kestävän kehityksen mittareita hyödyntäen	Ei vertailu, tilanne raportoidaan v. 2021 lopussa	Ei vielä tietoja
	Teemavuosi kiinnostaa yrityksiä toiminta-alustana	Yhteistyökumppaniyritysten lukumäärä (pääkumppanit + valtakunnalliset kumppanit + alueelliset kumppanit)	Tilanne v.2020 lopussa ja v.2021 lopussa	Yhteistyökumppaniyrityksiä (pääyhteistyö, yhteistyö) 14 kpl, Tekijä-yhteistyössä n. 10 kpl
	Lahden teemavuosi kiinnostaa asiantuntijoita	Asiantuntijadelegaattien määrä, vierailut + virtuaaliosallistujat + asiantuntijapuheen vuorot tilaisuuksissa	Jatkuva raportointi	Virtuaalisissa tilaisuuksissa n. 7 000 osallistujaa Q3:n mennessä. 15 delegaatiovierailua Kymmeniä kansainvälisiä asiantuntijapuheen- vuoroja erilaisissa konferensseissa ja webinaareissa
	Teemavuosi kerää kansallista ja kansainvälistä mediahuomiota	Kansalliset ja kansainväliset mediaosuudet, lukumäärä ja vaikuttavuus	Jatkuva raportointi	Mediaosumia perinteissä mediassa tarkastelujakson aikana 897 kpl,

				potentiaalinen tavoitavuus 922,1 miljoonaa henkilöä ja ansaittu mainosarvo on 8,5 milj. €
--	--	--	--	---

Vaikuttavuushankkeiden valmistelu

Tiiviissä yhteistyössä kaupunkiorganisaation kanssa seuraavaksi päätetään vaikuttavuushankkeista, joilla ympäristöpääkaupunkivuoden pitkäjänteisiä tuloksia rakennetaan vuodesta 2022 eteenpäin. Osana tätä työtä on erityisesti määriteltävä tarkkaan vaikuttavuushankkeiden omistajuus kaupunkiorganisaatiossa sekä sen läheisissä sidosryhmissä.

Vaikuttavuushankkeiksi on kaavailtu viittä kokonaisuutta:

- Hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskus
- Luontoaskel terveyteen – Lahden seudun terveys- ja ympäristöohjelma 2022 -2032
- Sähköisen liikenteen klusteri
- Nuorten osallistumismahdollisuuksien tukeminen
- Lahden kansallinen ja kansainvälinen vaikuttavuus

Seuraavan sivun taulukossa esitellään tiivis katsaus vaikuttavuushankkeisiin niiden syksyn 2021 valmistelutilanteessa. Useat toimenpiteet ovat edenneet jo vauhdilla vuoden kuluessa. Valmistelua jatketaan Lahden kaupungin strategiatyön tukena. Ympäristöpääkaupungin painopiste kaupunkistrategian valmistelun tukemisessa edistää Lahden seudun yritysten sekä kumppaniyritysten osallistumismahdollisuuksia tulevaisuuden suunnitteluun.

Taulukko. Ympäristöpääkaupungin vaikuttavuushankkeet luonnosvaiheessa syksyllä 2021.

Vaikuttavuushankkeen nimi	Hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskus	Luontoaskel terveyteen – Lahden seudun terveys- ja ympäristöohjelma 2022 - 2032	Lahden seudun sähköisen liikenteen klusteri	Nuorten osallistumismahdollisuuksien tukeminen	Lahden kansallinen ja kansainvälinen vaikuttavuus
Päävastuullinen hankkeen vetäjä	Lahden kaupunki	Helsingin yliopisto (valmisteluvaihe), PHHYKY (toteutusvaiheen koordinaatio)	Lahden seudun kehitys LADEC	Lahden kaupunki	Lahden kaupunki
Mukana olevat sidosryhmät	Yli 20 yhteistyökumppania nimetty	Lahden kaupunki, Päijät-Hämeen muut kunnat, THL, Syke, WWF	Lahden seudun yrityksiä, LUT	Kolmannen ja neljännen sektorin toimijat	Korkeakoulu, yritykset

Aikataulu	Käynnistynyt 2020, uusi projektipäällikkö rekrytoitu 2021	Valmisteluvaihe 2021, julkaisu 11/21 People and Planet konferenssissa , käynnistetään 2022	Käynnistynyt 2021	Valmistelussa	Valmistelussa
Lyhyt kuvaus hankkeesta / toimenpiteestä	Keskuksen tehtävänä on toimia tulevaisuuden rakentamisen tiedon tuottajana sekä jakajana. Keskus koordinoi lukuisia pilottihankkeita, joilla toteutetaan vähähiilisiä rakennuskohteita. Toiminta on osa Lahden kaupungin ja TEM:n innovatioekosysteemisopimusta 2021-2027.	Vuoden 2021 lopussa julkaistaan Lahden seudulle 10v-ohjelma, jolla: *Vähennetään kansansairauksia *Vähennetään luontokatoa *Hillitään kasvihuonekaasupäästöjä	Lahden seudun sähköisen liikenteen klusteri on alusta sähköisen liikenteen kehitys- ja liiketoimintaan. Alusta toimii myös yritysten, oppilaitosten ja kaupunkien vuorovaikutuksen väylänä sekä tarjoaa pilotointiympäristöjä.	Nuorten osallistumiseen liittyvää hanketta suunnitellaan syksyn 2021 aikana. Erätaukokeskustelut ja nuorten ryhmän toiminta jatkuu kaupungin perustoimintana.	Ympäristöpääkaupunkivuoden hyödyntäminen kansallisen ja kansainvälisen (EU) rahoituksen hankkimiseksi alueen kehitystoimintaan. Lahden näkyvyyden ja kiinnostavuuden kasvattaminen esim. opiskelijoille ja yrityksille.
Ympäristöpääkaupungin rooli hankkeen edistäjänä	Teknologia-markkinaselvityksen toteutus yhteistyössä Lahden Tiedepuiston kanssa; Yhteistyökumppaneiden linkitys	Ohjelman valmistelussa mukana oleminen	25.000 euron käynnistysrahoitus LUT:n uuden sähköisen liikenteen professuuriin. Yhteistyökumppaneiden linkitys	Ympäristöpääkaupunkivuonna luotujen uusien, nuoria osallistavien toimintamallien jalkautus Lahden kaupungin perustoimintaan	Verkostojen vahvistaminen, yhteistyökumppaneiden sitouttaminen pidemmällä aikavälillä
Keskeiset mittarit	Ulkopuolinen rahoitus; Toteutettujen vähähiilisten	Kansansairauksien esiintyvyys ja toimintahaitat (astma, diabetes, ylipaino,	Klusterissa mukana olevien yritysten työpaikat ja liikevaihdon	Määrittelemättä	Ulkopuolinen rahoitus; Mainitutkimus; Muuttohalukkuustutkimus

	pilottikohteiden määrä	masennus); kaupunkiluonnon monimuotoisuuden indikaattori; CO2 päästöt; Yhteistyömallit	kasvu; Ulkopuolinen rahoitus		
Hankkeen status	Käynnissä	Valmistelussa	Käynnissä	Valmistelussa	Valmistelussa
Miksi hanke on vaikuttavuuden kannalta erityisen tärkeä?	Hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskus on merkittävä mahdollisuus vähentää rakentamisen sektorin päästöjä Lahden seudulla ja toisaalta löytää uusia, skaalautuvia ratkaisuja koko toimialan käyttöön; Kehityskeskus verkottaa julkisia ja yksityisiä rakennuttajia sekä innovaatiotoimijoita ja kirittää siten toimialan tavoitteita eteenpäin.	Luonnosta ihminen saa terveyshyötyjä, mutta asiaa ei ole kyetty mittaamaan kaupunkitasolla. Syntyvä uusi tieto on koko Suomen kannalta hyödyllistä ja potentiaalisesti globaalistikin kiinnostavaa. Kulutuskulttuuri ja kaupunkiympäristöjen erityispiirteet - voivat lisätä joitakin kansanterveyden ongelmia, joihin ohjelma pyrkii löytämään uusia ratkaisuja. Lahdessa on merkittävästi myös sosiaalista pahoinvointia, joten tilausta ihmisten hyvinvoinnin ja ympäristökysymysten linkittämiseksi on.	Seudun sähköisen liikenteen klusterin muodostaminen käynnistyi Scanian Lahden tehtaan lopetuspäätöksen jälkeen syksyllä 2020. Seudulla on ollut merkittävä määrä kalustovalmistusta ja tällä hetkellä vahvaa kasvua sähköisen liikenteen latausratkaisussa (Kempower). Klusterin kautta haetaan uusia yhteistyömahdollisuuksia, koulutusta ja innovaatiotoimintaa.	Nuorten osallistuminen yhteiskunnan muutokseen ja positiivisten, ratkaisukeisten lähestymistapojen etsiminen ilmastonmuutospäätöskriisiin on merkittävää yhteiskunnallisesti ja yksilöiden kannalta.	Ympäristöpääkaupunkivuoden aikana Lahden kiinnostavuus kansainvälisen median silmissä on kohonnut huomattavasti aiemmasta. Näkyvyyden ja verkostoitumisen kasvua tulee täysimittaisesti hyödyntää haettaessa kansallista ja kansainvälistä rahoitusta sekä suunniteltaessa uusia kansainvälisen yhteistyön muotoja. Seudun erityisenä haasteena on kiinnostavuuden kasvattaminen myös kansallisesti, esim. nuorten aikuisten piirissä.